

Sanarwar Tsare-tsaren Kariya

Janairu 2025

THE TEXAS LEGAL FRAMEWORK
LAW CENTER FOR EDUCATION AND EQUITY

FW.ESCAPPS.NET

TEA
Texas Education Agency

TEA.TEXAS.GOV/TEXASSPED

SPEDTEX
Special Education Information Center

SPEDTEX.ORG

Abubuwan da ke ciki

Sanarwar Tsare-tsaren Kariya.....	1
Hakkin Iyayen Yara Masu Fama da Lalura.....	1
Tsare-tsaren Kariya a Ilimi na Musamman.....	1
Iyayen goyo a matsayin iyaye.....	1
Iyayen Goyo.....	1
Gano Yaro.....	2
Rubutacciyar Sanarwar Farko.....	2
Amincewar Iyaye.....	3
Tsare-tsare A yayin horas da Yara Masu Fama da Lalura.....	5
Gurabun Sa Kai Na Makaranta Mai Zaman Kanta Na Iyaye.....	12
Miƙa Hakƙokin Iyaye.....	13
Bayanan Ilimi Na Musamman.....	13
Sulhunƙa Baraka.....	13
Gudanar Da Tsarin IEP Na Jaha.....	14
Ayyukan Shiga Tsakani.....	14
Shirin Shigar Da Koke Na Ilimi Na Musamman.....	15
Kyakkyawan Shiri Tsare-tsare.....	17
Bayanan Tuntuƙa.....	25
Bayanan tuntubar Sashen Sulhunƙa Jayayya.....	25

SPEDTex babbar albarka ne ga iyalai!

Tuntuƙi SPEDTex, Cibiyar Bayanin Ilimi ta Musamman.

www.spedtex.org

| 1.855.773.3839

Hakkin Mallaka © 2025. Hukumar Ilimi ta Texas. An Mallaki Duk Hakkin Mallaka.

Sanarwar Tsare-tsaren Kariya

Hakkin Iyayen Yara Masu Fama da Lalura

Dokar Ilmi da ta shafi Mutane masu fama da Lalura (IDEA) kamar yadda aka yi mata gyara a 2004, ta bukaci makarantu su samar wa iyayen yaro mai fama da lalura wata sanarwa mai kunshe da Tsare-tsaren kariya da ke akwai a karkashin tsarin IDEA da zartarda ka'idojinta. Wannan kundin, da Hukumar Ilmi ta Texas (TEA) ta samar, na da manufar cimma bukatun wannan sanarwa sannan ya taimaki iyayen yaran da ke fama da lalura ya kuma fahimci hakokinsa a karkashin tsarin IDEA.

Tsare-tsaren Kariya a Ilmi na Musamman

A karkashin tsarin IDEA, kalmar mahaifi na nufin mahaifi na jini, iyaye masu riƙo, iyayen goyo waƙanda suka cika sharuƙƙa, mai lura, wani mutum mai matsayin mahaifi na jini ko iyayen riƙo ciki har da kakanni, kannen iyaye, ko wani dangi da ke zama tare da yaro, wani mutum mai alhakin kula da walwalar yaro, ko magabatan iyaye.

Kalmar harshen uwa idan aka yi amfani da ita ga wani da ba ya jin harshen Ingilshi sosai na nufin harshen da a bisa al'ada mutumin ke amfani da shi. Idan aka yi amfani da shi ga kurame kuma ko masu lalurar ji, harshen uwa na nufin hanyar isar da sako da a bisa al'ada mutumin ke amfani da shi.

A kan bukaci makaranta ta ba ka wannan Sanarwar Tsare-tsaren Kariya sau daya kawai na shekarar karatu, sai dai dole makaranta ta ba ka wani kwafi na kundin: a bisa turawar farko ko idan ka nemi tantancewa; a bisa bukatarka na samun koken farko game da ilmi na musamman da aka shigar a TEA; bayan samun sauraren bahaasi na koke a shekarar karatu; lokacin da aka yanke hukunci ladabtarwa da ya kunshi sauyin gurbin karatu; a bisa bukatarka.

Kai da makaranta kun yanke shawara gane da shirin ilmin yaronka ta hanyar samun shiga makaranta, bita, da kora kwamitin (ARD). Kwamitin ARD kan duba fahimtar

Sanarwar Tsare-tsaren Kariya
Hukumar Ilmi ta Texas | Sashen Ilmi na Musamman
Janairu 2025

ko yaronka ya cancanci samun ilmi na musamman da ayyuka masu alaƙa. Kwamitin ARD ya samar da, bita, da sake duba kebantaccen tsarin ilmin yaronka (IEP) sannan a fahimci sha'anin gurbin karatun yaronka. Akwai karin bayani daga makarantarka a cikin wani kundi akan aikin kwamitin ARD da IDEA [Jagorar Iyaye ga samun Shiga, Bitu, da Sha'anin Sallama \(Kafa: Publications | Legal Framework \(escapps.net\)\)](#).

Iyayen goyo a matsayin iyaye

A karkashin tsarin IDEA, iyayen goyo na iya zama kamar iyaye sai idan dokar jaha ko ka'ida ta haramta shi ko wani wajibci daga jaha ko haramcin cikin gida da ya hana iyayen goyo su zama iyaye na jini. A Texas, idan kai uban goyo ne ga yaro mai fama da lalura, kana iya zama a matsayin uba na jini idan ka amince ka shiga tsarin zartaswa na ilmi na musamman sannan idan ka samu horon da ake bukata kafin taron kwamiti na gaba game da yaron, amma kada ya kasa kwana 90 bayan ka soma zama a matsayin uba na jini don yanke hukunci game da ilmi na musamman ga yaron. Da zarar ka kammala samun horon da aka yarda da shi, ba ka buƙatar sake samun wani horo don zama matsayin uba na jini ga yaron ko kasancewa matsayin uba ko uban riƙo ga wani yaro. Idan makaranta ta yanke shawarar kada a bayyana ka a matsayin uba na jini a kan dalilin yanke hukunci kan ilmi na musamman, dole ne ta ba ka sanarwa a rubuce cikin kwanakin kalanda bakwai bayan ranar da aka yanke hukuncin. Dole ne sanarwar ta bayyana dalilan hukumar ilmi ta cikin gida (LEA's) na mataƙinta sannan dole a sanar da kai cewa kana iya yin koke a gaban TEA.

Iyayen Goyo

Idan, bayan wani kokari, makaranta ba ta iya gano, ko samun uban yaro, iyayen riƙo ba su buƙatar ko ba su iya zama a matsayin iyaye na jini, yaron bai zaune a gidan

iyayen riƙo, ko yaron na a unguwar jaha, to dole ne makaranta ta samar da magabatan iyaye su tsaya a madadin iyayen yaro, sai fa idan yaron na hannun jaha ne kuma kotu ta samar da wani magabacin iyaye. Dole makaranta ta samar da magabatan iyaye ga matashin da bai da gida kamar yadda Dokar McKinney-Vento da ta shafi Taimakon Maras Gida ta bayyana. Da zarar an samar da magabacin uba ga yaron da bai da gida ko an saka shi a kulawa, dole ne makaranta ta samar da sanarwa a rubuce na aikin mai kula da ilmin yaron da ma'aikacin harkar.

Don karin bayani, ziyarci [Yara da Matashin da Ke Fuskantar Rashin Gida \(Kafa: bit.ly/39v6KzG\)](https://bit.ly/39v6KzG).

Don cancantar zama magabaci, dole ne ka kada ka zama ma'aikacin TEA, makarantar, ko kowace hukuma da ke cikin sha'anin ilmi ko kula da yaron, sannan dole ne ya zama ba kada wani ra'ayi na daban da abinda yaron ke sha'awa. Wanda aka ba matsayin magabacin dole ne ya zama yana da wadataccen ilmi da gogewa, yana son aikin, yana da ikon kan sa wajen kula da abinda yaron ke sha'awa, tabbatar da cewa ba a dafe hakokin yaro ba, ziyartar yaron da makarantar, bitar bayanan makaranta na yaron, tuntubar kowane mutum mai alhakin kula da ilmantar da yaron, halartar tarukan kwamitin ARD, kammala shirin bayar da horo. Wanda makaranta ta ba alhakim zama magabacin dole ne ya kammala samun horo kafin taron gaba na kwamitin ARD amma kada ya zama kasa da kwana 90 daga ranar da ya soma aikin na zama magabacin. Da zarar ka kammala samun horon da aka yarda da shi, ba ka bukatar sake samun wani horo don zama matsayin uba na jini ga yaron ko kasancewa matsayin uba ko uban riƙo ga wani yaro.

Don karin wasu ka'idoji dangane da magabatan iyaye, sai a duba [19 TAC §89.1047 \(Kafa: https://bit.ly/48MJXOa\)](https://bit.ly/48MJXOa).

Gano Yaro

Dukan yara masu lalura da ke zaune a jahar, waƙanda ke da bukatar ilmi na musamman da ayyuka masu alaƙa da shi, wanda ya haɗa da yara masu lalura da ba su da gidajen zama waƙanda ke karƙarshin kulawar gwamnati Sanarwar Tsare-tsaren Kariya Hukumar Ilmi ta Texas | Sashen Ilmi na Musamman Janairu 2025

da yara masu lalura da ke karatu a makarantu masu zaman kansu, ba tare da la'akari da tsanani ko sauƙin lalursu ba, to dole ne a bincika, a ganosu sannan a tantace su. Ana kiran wannan mataki da Gano Yaro.

A cikin tsarin ayyukanta na Gano Yaro, dole ne LEA ta wallafa ko bayar da sanarwa a jaridu ko kafar watsa labarai, ko biyu, da suka karafe ko'ina su sanarwa iyayen yaro game da ayyukan, bincika, da tantance yaran da ke da bukatar ilmi na musamman da ayyuka masu alaƙa.

Don samun cikakken bayanin ka'idoji game da tsarin Gano Yaro, sai a tuntubi [Tarin Shari'a Sha'anin Yara Masu Neman Ilmi na Musamman \(Kafa: fw.escapps.net\)](https://fw.escapps.net).

Rubutacciyar Sanarwar Farko

Kana da hakkin a ba ka bayani a rubuce game da ayyukan makaranta masu alaƙa da bukatar yaronka akan ilmi na musamman. Dole ne makaranta ta samar maka sanarwa a rubuce a lokacin da ya dace kafin ta soma ko fito da sauyin hanyar ganewa, tantancewa, ko gurbin karatu yaronka ko samun ilmin jama'a a kyauta (FAPE) ga yaronka. Kana kuma da hakki samun sanarwar a rubuce tun farko kafin makarantar ta ki soma ko aiwatar da hanyar ganewa, tantancewa, ko samar da gurbin karatu ko tsarin FAPE ga yaronka. Dole makaranta ta samar maka da sanarwa a rubuce duka ko amince da sauyin ko ka nemi a yi sauyin.

A Texas, dole ne tun da farko makaranta ta samar maka da sanarwa a rubuce akalla kwana biyar na karatu kafin zartasshawarar ko kin amincewa da matakin sai fa idan ka amince a cikin gajeren lokaci.

Dole tun farko makaranta ta hada da sanarwa a rubuce: bayanin yadda ayyukan da makaranta ke zartarwa ko ke kin gudanarwa; a bayanin kowace hanyar tantancewa, kimantawa, adana bayani, ko rahoton da makaranta ta yi amfani da shi wajen zartaswa ko kin aikin; bayanin cewa kana da kariya a karkashin tsare-tsaren kariya na IDEA; bayanin yadda za a samu kwafin wannan Sanarwar Tsare-tsaren Kariya; bayanin

tuntuba ga wasu ko hukumomi da ke iya taimaka maka fahimtar IDEA; cikakken bayanin wasu zabin da kwamitin ARD na yaronka ya yi la'akari da su da dalilan da suka sa aka yi watsai da waɗannan zabi; da cikakken bayani wasu dalilan da suka sa makaranta ta zartas ko kin matakin.

Dole ne rubutacciyar sanarwar ta kasance a harshen da al'umma ke fahimta sannan dole a fassara ta cikin harshen gida ko wata hanyar isar da sako sai fa idan hakan ba zai yuwu ba.

Idan harshenka ko wata hanyar isar da sako ba a harshen da ke da rubutu ba ne, to dole ne makaranta ta fassara sanarwar a baka ko ta wasu hanyoyin da harshenka ko hanyar isar da sako don ka fahimce shi. Dole makaranta ta samar da hujja a rubuce cewa an yi hakan.

Ko bayan makaranta ta soma samar da ilmi na musamman da ayyuka masu alaƙa da shi ga yaronka, idan ka janye amincewarka a kowane lokaci ga ayyukan, to dole ne makaranta ta dakatar da samar wa yaronka ilmi na musamman da ayyuka masu alaƙa da shi. Saidai kuma, kafin dakatar da ayyukan, dole ne tun da farko makaratar ta ba ka sanarwa a rubuce akalla kwana biyar na zuwa makaranta kafin ayukan su kare, sai fa idan ka amince da saka gajeran lokaci.

Imel na Latironi

Mahaifin yaron da ke fama da lalura na iya neman a tura masa sako ta imel na latironi idan makaratar ta samar da wannan dama.

Amincewar Iyaye

Dole ne makaranta ta nemi amincewarka kafin ta iya yin wani abu daban. Amincewarka da ka sanar na nufin cewa: ka bayar da dukan bayanan da ke da dangantaka da dalilin da ya sa aka nemi izininika a cikin harshenka ko ta wata hanyar isar da sako; da ka ke fahimta sannan ka amince a rubuce zuwa ga sashen ayyukan da aka nemi izinin naka, sannan kuma amincewar a rubuce ta bayyana aikin da jerin adanannun bayanai da za a fitar sannan zuwa ga wanda; sannan ka fahimci cewa bayar Sanarwar Tsare-tsaren Kariya

Hukumar Ilmi ta Texas | Sashen Ilmi na Musamman
Janairu 2025

da amincewarka na ganin dama ne kuma kana iya janyewa a kowane lokaci. Idan kana son ka janye amincewarka ga ci gaba da samar da tanadin ilmi na musamman da ayyuka masu alaƙa, dole ne ka yi a rubuce. Idan ka amince sannan ka janye ta, ba za yarda da janyewarka ba.

Dole ne makaranta ta samar da bayanan da aka ajiye na wata himmar da aka yi wajen samun amincewar mahaifi. Bayan da aka ajiye sun kunshi bayanan kokarin makaranta wajen samun amincewa kamar ajiye lambobin waya, kwafi na abubuwa da suka biyo, da cikakkakun adanannun bayanan ziyarar da aka yi a gidanka ko wurin aiki.

Tantancewar Farko

Kafin gudanar da tantancewar farko ta yaronka don fahimtar ko yaronka ya cancanta a matsayin mai fama da lalura a karkashin tsarin IDEA, dole ne makaranta ta ba ka kwafin Tsare-tsaren Sanarwar Kariya, da kwafin fom na Bita kan Ilimi na Musamman Domin Iyaye wanda hukumar TEA ta samar, sannan da rubutacciyar sanarwa shirin tantancewar da aka samar tun da fari sai kuma a samu amincewarka bayan ka fahimci komi. Dole ne makarantar ta yi kokarin da ya dace dan samun amincewarka don tantancewa a karon farko. Amincewarka don tantancewar farko ba ya nufin cewa ka kuma amince makaranta ta soma samarwa yaronka tsarin ilmi na musamman da ayyuka masu alaƙa. Idan yaronka yana a hannun jaha sannan ba ya zaune tare da kai, to makaranta ba ta bukatar samun amincewarka idan ba za su iya samun ka ba ko idan an dakatar da ikon hakkin iyaye ko kuma kotu ta bayar da umurnin saka wani a mastayin.

Ayyukan Farko

Dole ne a karon farko makaranta ta samu amincewarka da ka sanar kafin samarwa yaronka ilmi na musamman da ayyuka masu alaƙa. Dole ne a karon farko makaranta ta yi kokarin samun amincewarka da ka sanar kafin samarwa yaronka ilmi na musamman da ayyuka masu alaƙa. Idan kuma ba ka mayar da amsa ba ga bukatar samar da amincewarka don yaron ka ya samu ilmi na musamman da ayuka masu alaƙa a karon

farko, ko idan ka ki bayar da irin wannan amincewar ko daga baya ka janye (soke) amincewarka a rubuce, mai yiwuwa makarantarka ba za ta yi amfani da tsare-tsaren kariya (wato, shiga tsakani, koke akan tsari, taron sulhu, ko wani sashin sauraren bahaasi ba) don cimma yarjejeniya ko dogara cewa mai yiwuwa a ba ilmi na musamman da ayyuka masu alaƙa da kwamitin ARD ya bayar da shawara ba tare da amincewarka ba.

Idan ka ki bayar da amincewarka don yaronka ya samu ilmi na musamman da ayyuka masu alaƙa a karon farko, ko idan ba ka bayar da amsa ba ga bukatar ka samar da irin wannan amincewar ko daga baya ka janye (soke) amincewarka a rubuce sannan makaranta ba ta samarwa yaronka da ilmi na musamman da ayyuka masu alaƙa ba, da ka nemi amincewarka, to makarantarka ba ta karya doka na bukatar samarwa yaronka tsarin FAPE saboda kasawarta wajen samar da wadannan ayyuka ga yaronka; sannan ba bukatar kwamitin ARD ya gudanar da taro ko samar da IEP ga yaronka na ilmi na musamman da ayyuka masu alaƙa da aka nemi amincewarka.

Idan ka janye (soke) amincewarka a rubuce a kowane mataki bayan an samarwa ilmi na musaman da ayyuka masu alaƙa, to makaranta na iya daina ci gaba da samar irin wadannan ayyuka, amma dole ne a samar maka da sanarwa a rubuce tun farko, kamar yadda aka bayyana a karkashin taken Rubutacciyar Sanarwar Farko, kafin a dakatar da ci gaba da samar da wadannan ayyuka.

Sake tantancewa

Dole makaranta ta samu amincewarka na sake tantance yaronka sai fa idan ta na iya nuna cewa ta dauki kwararan mataƙai wajen samun amincewarka sannan ka ki bayar da amsa.

Mataƙan da aka Soke – Idan an saka yaronka a makarantar gwamnati ko kana neman saka yaronka a makarantar gwamnati sannan ka ki samar da amincewarka ko ka kasa bayar da amsa ga bukatar da aka yi na ka samar da amincewa saboda tantancewar farko, to ka na iya, makarantarka na iya, amma ba bukaci, neman tantance yaronka ba a matakin farko ta hanyar

Sanarwar Tsare-tsaren Kariya

Hukumar Ilmi ta Texas | Sashen Ilmi na Musamman

Janairu 2025

amfani da tsarin shiga tsakani na IDEA ko yin sauraren bahasi na koke, taron sulhu, da wani wasu hanyoyin gudanar da sauraren bahasin. Makarantarka ba za ta karya dokar wajibcinta na bin sawu, gano, da tantance yaron ka ba (wajibcin gano yaro) idan ba ta gudanar da tantance yaronka a bisa wadannan sharudda.

Idan ka ki amincewa a sake tantance yaronka, makaranta na iya, amma ba a bukaci, bin dindigin sake tantance yaronka ta hanyar shiga tsakani, yin koke, taron sulhu, da wasu hanyoyin gudanar da sauraren bahasi don neman watsi da kin amincewarka kan sake tantance yaronka. Daga soma tantancewar farko, makarantarka ba za ta karya dokar wajibcinta a karkashin IDEA idan ba ta soke neman sake tantancewa a wannan tsarin.

Idan mahaifin yaron da ke makaranta cikin gida ko a aka saka a makaranta mai zaman kanta da tallafin iyaye ba yana nufin amincewa da tantancewa ko sake tantancewa ko mahaifi ya kasa bayar da amsa ga bukatar neman amincewa, to makaranta na iya kin amfani da tsarin IDEA na kiin amincewa da hanyoyin da aka bayyana a sama. Kuma ba bukatarh undumar makaranta ta yi la'akari da yaronka a matsayin wanda ya dace ya samu daidaito wajen kulawar (akwai ayyukan a wasu makarantu masu zaman kansu don iyaye masu yara da ke fama da lalura).

Ba a bukatar amincewarka kafin makaranta ta yi bitar bayanan da ke akwai a wani bangare na tantance yaronka ko sake tantance yaronka ko ba yi ma yaronka jarabawa ko wani nau'in tantancewa da a kan ba dukan yara sai fa idan akwai bukatar neman izinin iyayen dukan yaran. Makaranta na iya kin amfani da amincewarka ga amfani da wani aiki ko hidima don hana maka ko yaronka kowace hidima, amfana, ko aiki.

Tantancewar Ilmi Mai Zaman Kanta

Tantancewar ilmi mai zaman kanta (IEE) tsarin tantancewa ne da wani kwararre kan gudanarwa wanda ba ma'aikacin makaranta ba. Kana da haƙƙin samun tantancewar mai zaman kanta IEE ta yaronka idan ba ka amince da tantance yaronka da

makarantarka ta samu ba. Lokacin da ka nemi tantancewar ilmi mai zaman kanta IEE, dole ne makarantar ta ba ka bayanai game da tsarin tantancewarta da inda za a samu IEE.

IEE a cikin Kudaden Jama'a

Idan ka ki yarda da yin tantancewar da makaranta ta tsara, to kana da hakkin neman wani da ba ma'aikacin makarantar ba ya tantance yaronka, a cikin kudaden jama'a.

Kudaden jama'a na nufin cewa ko dai makaranta ta biya duk kudin tantancewar ko tabbatar da cewa an samar maka da tantancewar a kyauta.

Idan ka nemi IEE na yaronka a cikin kudaden jama'a, dole ne makarantarka ta, ba tare da wani bata lokaci ba, **ko dai:** (a) Shigar da koken a bisa tsari don neman a saurara nuna cewa tsarinta na tantance yaronka ya dace; **ko** (b) Samar da IEE a kudaden jama'a, face sai idan makaranta ta nuna a wani sauraren bahasi cewa bayanantantance yaronka da ka samu ba su yi daidai da tsarin makaranta ba.

Ka cancanci samun IEE daya kawai a cikin kudin jama'a kowane lokaci makaranta ta gudanar da tantancewar da ba ka amince ba.

Idan ka nemi IEE na yaronka, makaranta na iya tambayar ka dalilin kin amincewa bayanantantance yaronka da makarantarka ta samu. Haka kuma, makarantarka na iya bukatar bayanai kuma iya kawo tsaiko wajen samar da IEE na yaronka a cikin kudaden jama'a ba tare da kawo wani dalili ba ko shigar da koken bukatar sauraren bahasi don goyon bayan makaranta tantance yaronka.

Tsarin IEE

Idan da kudaden jama'a IEE yake, tsarin wanda farkashinsa ake samar da tantancewa, ciki har da gano tsarin tantancewa da kwarewar mai tantancewa, kuma dole ne su zama iri daya da tsarin da makaranta kan yi amfani da shi lokacin da ta fara tantancewa gwargwadon yadda wadannan tsare-tsare suka yi daidai da hakinka ga IEE. Sai fa don ci gaba da tsarin,

Sanarwar Tsare-tsaren Kariya

Hukumar Ilmi ta Texas | Sashen Ilmi na Musamman

Janairu 2025

makaranta na iya kin saka sharuɗɗa ko lokacin dangane da samun IEE a kudaden jama'a.

Kaddamar Da Jam'in Saurare

Idan makaranta ta saka koken a kan bukatar gudanar da sauraren bahasi sannan jami'in sauraren ya kuduri cewa tantancewar ta makaranta abu ne da ya dace ko cewa IEE da aka samu bai cika sharuɗɗan IEE na makaranta ba, to makaranta ba za ta biya ba wajen samar da IEE ba.

IEE a cikin Kudaden Jama'a

Kullu ma kana da hakkin samun IEE da kudinka. Ko dai waye ya biya aikin, dole ne makaranta ta yi laka'akari da IEE a cikin kowane mataki game samar da FAPE ga yaronka idan har IEE ya cika sharuɗɗan makaranta. Kana kuma iya gabatar da IEE a matsayin hujjar sauraren bahasi.

IEE da Jami'in Sauraren Bahasi Ya Bada Umurni

Idan jami'in sauraren bahasi ya bayar da umurni kan IEE a matsayin wani sashi na sauraren bahasi, dole ne makaranta ta biya.

Tsare-tsare A yayin horas da Yara Masu Fama da Lalura

Ikon Ma'akacin Makaranta

Kudurin-Hukunce-Hukuncen Shari'a

Ma'aikacin makaranta na iya la'akari da kowane lamarin bisa tsarin kudurin-hukunce-hukunce a yayin neman tantance ko sauyin gurbin karatu, an yi bisa tsari da yayi daidai da wadannan ka'idoji masu dangantaka da ɓangaren, ya dace ga yaro mai lalura da ya karya dokar makaranta na tsarin dokokin dalibi.

Gabafaya

Gwargwadon yadda su ka dauki mataki ga yaran da ba su fama da lalura, ma'aikacin makaranta na iya, cikin abin da bai gaza kwana 10 na karatu ba a jere, cire yaron da ke fama da lalura wanda kuma ya karya dokar dalibi daga gurbin karatunsa ko gurbin karatunta zuwa

wani tsarin samar da ilmi na (IAES), wani tsari, ko kuma dakatarwa. Ma'aikacin makaranta na iya kara cire yaro a ciki kwanakin karatu da ba su gaza 10 ba a jere na wannan shekarar karatu a lokuta daba-daban na aikata rashin da'a, muddin dai cirewar ba ta haddasa sauyin gurbi (duba take Samar da Gurbi Saboda Cirewa Don Ladabtarwa ga ma'anar). Da zarar aka cire yaron da ke fama da lalura da gurbin karatunsa ko gurbin karatunta na yanzu tsawon jimillar kwana 10 na karatu a wannan shekarar karatun, to dole ne makaranta, a lokacin kwanakin da a ka ciren da ke tafe a wannan shekarar karatu, samar da ayyuka gwargwadon yadda aka nema a karkashin babban-take Ayyuka.

Karin Iko

Idan halin da ya haddasa karya dokar dalibi ba wata bayyananiyar lalurar yaro ba ce, to tsarin ladabtarwa kan sauyin gurbin zai zarce kwana 10 na karatu a jere, ma'aikacin makaranta na iya fito da hanyoyin ladabtar da yaron da ke da lalura a tsari iri daya na wannan tsawon lokacin kamar dai yadda ya ke ga daliban da ba su fama da lalura, sai fa idan ya zama dole makaranta ta samar da hidima ga yaron kamar yadda aka bayyana a karkashin Ayyuka. Kwamitin yaro na ARD kan kuduri tsarin IAES ga irin wadannan ayyuka.

Ayyuka

Ba bukatar gundumar makaranta ne ba ta samar da ayyukan ga yaro mai fama da lalura idan akan cire shi daga gurbinsa ko gurbinta na yanzu tsawon kwana 10 a jere ko kasa da haka a shekarar karatu idan ba ta samar da kulawa ga yaron da ba shi fama da lalura. Yaron da ke fama da lalura da aka cire daga gurbin karatu fiye da kwana 10 na karatu kuma dabi'ar ba ta da dangantaka da lalurar yaron ko wanda aka cire a bisa wasu dalilai to dole ne:

- Ci gaba da samun ayyukan ilmi (da ke akwai a FAPE), don ba yaro damar ci gaba da shiga cikin manhajar tsarin ilmin bai daya, duk da yake a wani tsari (da watakila zai iya zama IAES), sannan da ci gaba don cimma burukan da aka saka a IEP na yaro; da

Sanarwar Tsare-tsaren Kariya
Hukumar Ilmi ta Texas | Sashen Ilmi na Musamman
Janairu 2025

- Karba, kamar yadda ya dace, kimanta tsarin dabi'a mai aiki, da ayyukan shiga tsakani, da sauye-sauye, da aka tsara don magance matsalar rashin da'a sai a kange ta daga faruwan gaba.

Bayan an cire yaro mai lalur daga gurbin karatunsa ko gurbin karatunta na yanzu na tsawon kwana 10 na karatu a wannan shekarar karatu, sannan idan cirewar ta yanzu ta tsawon kwana 10 ce a jere ko kasa da haka sannan idan cirewar ba sauyi ce ga gurbin karatu ba (duba bayani a kasa), to ma'aikacin makarantar, a cikin tuntubar da ake da akalla daya daga malamin yaron, ya kudurci cewa gwargwadon ayukan da ake bukata don ba yaro damar ci gaba da shiga tsarin manhajar ilmin bai daya, duk da yake a wani tsarin, sannan da ci gaba don cimma burukan da aka saka a IEP na yaron.

Idan cirewar sauyi ce ga gurbin karatu, to kwamitin ARD na yaro kan kudurta ayyukan da suka dace don ba yaro damar ci gaba da shiga cikin manhajar tsarin ilmin bai daya, duk da yake a wani tsari (da watakila zai iya zama IAES), sannan da ci gaba don cimma burukan da aka saka a IEP na yaro.

Bayyanannen Kuduri

Cikin kwana 10 na karatu kowane matakin sauya gurbin karatun yaro mai lalura saboda karya dokar da ta shafi dalibai (in ban da cirewar da ta kai tsawon kwana 10 a jere ko kasa da haka kuma ba sauyi ba ne ga gurbin karatun), makarantar, kai, da memebobi masu alaƙa da juna na kwamitin ARD (kamar yadda kai da makaranta kuka tsara) dole ne a yi bitar duk bayanai masu alaƙa a fayil na dalibi, ciki har da IEP na yaron, shawarar kowane malami, da kowane bayani mai alaƙa da ka samar don yanke hukunci:

- Idan halin da ake tababa ya faru saboda, ko ya yana nuna alaƙa ta kai tsaye zuwa ga, lalurar da yaronka ke fama da ita; ko
- Idan halin da ake tababa kai tsaye ya faru ne saboda kasawar makarantar don aiwatar da IEP na yaron ne.

Idan makarantar, kai, da wasu membobi masu alaƙa na kwamitin ARD na yaron suka kudurta cewa ba wani daga saharuɗɗan biyu da aka cimma, to dole ne yadda cewa halin da ya faru na da alaƙa da lalurar da yaron ke fama da ita.

Idan makarantar, kai, da wasu membobi masu alaƙa da kwamitin ARD na yaron suka kudurta cewa halin da ya faru da ake tababa na da nasaba ta kai tsaye da kasawar makaranta wajen aiwatar da IEP, to dole ne makarantar ta ɗauki matakin cikin gaggawa don magance wannan gazawar.

Kudurta cewa Halin na da nasaba da Bayyananniyar Lalurar Yaro

Ida makarantar, kai, da wasu membobi masu alaƙa da kwamitin ARD na yaro suka kudurta cewa halin na da nasaba da bayyananniyar lalurar yaron, to dole kwamitin ARD ya ko dai:

- A gudanar da kimanta yadda halayya ta ke, sai fa idan makaranta ta riga ta gudanar da kimanta yadda halayya ta ke kafiin halin da ya kai ga sauya gurbin karatu ya faru, sannan a aiwatar da shirin shiga tsakani don lura da halayyar yaro; ko
- Idan an riga an samar da shirin shiga tsakani don lura da halayyar yaro, yi bitar shirin shiga tsakani don lura da halayyar yaro, sannan a sauya, yadda ya dace, don a magance matsalar da ta shafi halayya.

Sai fa kamar yadda aka bayyana ne a sashe Muhimman Lamurra, dole ne makaranta ta dawo da yaronka zuwa ga gurbin karatun da aka cire shi, sai fa idan ko da gunduma kun cimma matsayar sauya gurbin karatun a matsayin wani ɓangaren na sauyin shirin shiga tsakani don lura da halayya.

Muhimman Lamurra

Ko kuwa wani hali ne ya bayyana dangane da lalurar yaronka, mai yiwuwa wani jami'in makaranta na iya cire ɗalibin zuwa IEAS (yadda kwamitin ARD na yaron ya tsara), kada ya zarce kwanakin karatu 45, idan har yaronka:

Sanarwar Tsare-tsaren Kariya
Hukumar Ilmi ta Texas | Sashen Ilmi na Musamman
Janairu 2025

- Kan ɗauki makami (duba bayanin da ke kasa) ko ya mallaki makami a makaranta, ko harabar makaranta, ko a lokacin da ake karatu a karkashin hukuncin TEA ko makaranta;
- A bisa sani yana da ko amfani da haramtattun kwayoyi (duba bayanin a kasa), ko sayar da ko shiga cinikin abubuwan da aka hana, (duba bayanin da ke kasa), lokcin da ya ke makaranta, a harabar makaranta, ko lokacin da ake karatu a karkashin hukuncin TEA ko makaranta; ko
- Ya yi ma wani mummunan rauni a jiki (duba bayanin da ke kasa) kai ma wani farmaki a makaranta, ko harabar makaranta, ko a lokacin da ake karatu a karkashin hukuncin TEA ko makaranta.

Bayani

Abubuwan da aka hana amfani da su na nufin kwaya ko wani abu da aka bayyana a karkashin tsarin I, II, III, IV, or V ia Sashi 202(c) Dokar Haramta Miyagun Abubuwa (21 U.S.C. 812(c)).

Haramtattun kwayoyi na nufin abubuwan da aka hana amfani da su, amma ba su kunshi abubuwan da aka hana da aka samu izinin mallakar su ba ko ke karkashin kulawar kwararren jami'in kiyon lafiya mai lasisi ko da aka mallaka bisa doka ko wata hukuma ke amfani da su a karkashin kowane tsarin sa ido na Dokar tarayya.

Mummunan rauni a jiki na da ma'anar da aka ba mummunan rauni a jiki a cikin sakin layi na (3) na karamin sashi na (h) Sashe na1365 mai Taken 18, na Dokar Amurka.

Makami na da ma'anar da aka ba kalmar makami mai haɗari a cikin sakin layi na (2) na karamin sashi na farko na (g) Sashi na 930 mai Taken 18, na Dokar Amurka.

Sanarwa

A ranar da ta yanke shawarar cirewar wannan shi zai zama sauyin matsayin yaronka domin keta dokar ɗabi'ar yaro, dole ne gundumar makaranta ta sanar da kai game da wannan mataki, ta kuma samar maka da sanarwar tsare-tsaren kariya.

Sauyin Gurbi don Cirewar Ladabtarwa

Cire yaronka maii fama da lalura daga gurbin yaronka sauyin gurbin karatu ne idan:

- Cirewar ta zarta kwana 10 na karatu a jere; ko
- Yaronka ya fuskanci cirewa barkatai da ta haddasa abubuwa saboda:
  - Jerin adadin kwana 10 na karatu na cirewar a shekarar karatu;
  - Halayar yaronka ta fi kama da halayyar yaro a lokacin abubuwan da suka faru a baya da suka haddasa yawan jerin cirewar; sannan
  - Wasu abubuwa kamar tsawon lokacin cirewar, adadin lokacin da aka cire yaro, da kusancin tsakanin wata cirewar da wata.

Ko dai zubin cirewar ya haddasa sauyin gurbin karatu ya ta'allaka a bisa kudurin-hukunce-hukunce na makaranta sannan, idan an kalubalance shi, akwai yiwuwar sake bitarsa ta hanyar sauraren bahasi da zaman shari'a.

Kaddamar Da Shiri

Kwamitin ARD kan yanke shekarar amfani da IEAS don cirewar da za ta shafi gurbin karatu, da cirewar da ta shafi sassan Karin Iko da Al'amurra na Musamman.

Daukaka kara

Gabafaya

Kana iya shigar da koken sauraren bahasi don neman sauraren bahasi idan ba ka amince da:

- Kowane mataki da ya shafi gurbi da aka dauka a karkashin wadannan tanade-tanaden ladartarwa; ko
- Bayyanannen kudurin da aka bayyana a sama.

Makaranta na iya shigar da koken sauraren bahasi don neman sauraren bahasin idan ta yarda cewa ci gaba da kare gurbin yaronka na yanzu na iya haddasa rauni sosai ga yaronka ko ga wasu.

Karfin Ikon Jami'in Sauraren Bahasi

Sanarwar Tsare-tsaren Kariya
Hukumar Ilmi ta Texas | Sashen Ilmi na Musamman
Janairu 2025

Jami'i da ke sauraren bahasi da ya cika sharuɗɗan da aka ambata a sashen Tsare-tsaren sauraren bahasi a kasa dole ne ya aiwatar da sauraren bahasin sannan ya yanke hukunci. Jami'in sauraren bahasi na iya:

- Mayar da yaronka mai fama da lalura zuwa ga gurbin da aka cire yaronka idan jami'in sauraren bahasin ya yanke shawarar cewa cirewa ta sabawa sharuɗɗan da aka ambata a karkashin taken Ikon Jam'in Makaranta, ko cewa halayyar yaronka na da alaka da lalurar da yaronka ke fama da ita; ko
- Bayar da umurnin sauya gurbin karatun yaronka mai lalura zuwa ga tsarin IEAS da ya dace kada ya zarce kwana 45 na lokacin karatu idan har jami'in sauraren bahasin ya yanke shawarar cewa ci gaba da kare gurbin yaronka na iya haddasa rauni sosai ga yaronka ko ga wasu.

Ana iya maimaita wadannan tsare-tsaren sauraren bahasi, idan har makaranta ta yarda cewa dawowar yaronka ga gurbinsa na ainihi na iya haddasa rauni sosai ga yaronka ko wasu.

A koyaushe kai ko makaranta kuka saka koke don gudanar da sauraren bahasi, to dole ne a gudanar da wanda ya cika sharuɗɗan da aka ambata a sashen Tsare-tsaren da aka Tanada a kasa, ai dai kamar haka:

- Dole ne TEA ko makaranta su shirya don sauraren bahasi na gaba, wanda dole ya gudana cikin kwanakin karau 20 na ranar sauraren bahasi da aka nema sannan dole ne ya bayyana kudurin a cikin kwana 10 na karatu bayan saurare.
- Har sai kai da makarantar kun amince a rubuce ku bar gudanar da taron, ko yarda ku yi amfani da tsarin shiga tsakanin, dole ne taron sulhun ya wakana cikin kwana bakwai na kalanda daga samun koke game da sauraren bahasi. Sauraren bahasin zai ci gaba sai fa idan an sulhunta batun ya kuma gamsar da sassan biyu a cikin kwanakin kalanda 15 na samun koke game da saurare.

- Jaha na iya samar da tsare-tsare don shirin sauraren bahasin fiye da yadda aka samar da su ga wani shirin sauraren bahasi, amma face sai don lokacin da aka shata, dole ne wadancan dokoki su dace da dokokin a wannan kundi dangane da lamarin sauraren.

Kai ko makarantar na iya daukaka matakin a cikin sauraren bahasin da ake jira iri daya da matakai a cikin wani shirin sauraren bahasi, kamar yadda aka bayyana a kasa cikin sashen Ayyukan Fararen Hula.

Samar da Gurbi Lokacin Roko

Yayin da, kamar yadda aka bayyana a sama, kai ko makarantar kuka saka koken mai alaƙa da sha'anin ladabtarwa, dole ne yaronka, (sai fa idan kai da TEA ko makarantar kun yarda da akasin haka) ci gaba da jiran matakin jami'in sauraren bahasi, ko har sai lokacin da aka shata na cirewar ya wuce don sannan aka bayyana a karkashin taken Ikon Jami'in Makaranta, duk dai wanda ya fara aukuwa.

Kariyar Yara Bai Dace Ba Yanzu Ga Ilmi Na Musamman Da Ayyuka Masu Alaƙa

Gabafaya

Idan ba a kai ga tabbatar da cancantar yaronka ga samun ilmi na musamman da ayuka masu alaƙa ba sannan ya karya dokar dalibi, amma makarantar na da masaniyar haka (kamar yadda aka yi hasashe a kasa) kafin halayyar da ta haddasa daukar matakin ladabtar da ta faru cewa yaronka na da lalura, sannan yaronka na iya bayyana kowace irin kariya da aka bayyana cikin wannan kundi.

Hujjojin Da aka Dogara Da Su Wajen Ladabtarwa

Makaranta za ta san da cewa yaronka na fama da lalura idan, kafin lokacin da halin ya haddasa daukar matakin ladabtarwa ya auku:

- Ka nuna damuwa a rubuce zuwa mai lura ko wani jami'in sashen mulki na wata fitacciyar hukumar ilmi, ko zuwa ga malamin yaronka cewa yaronka na da bukatar ilmi na musamman da ayyuka masu alaƙa;

- Ka nemi tantancewa dangane da cancantar samun ilmi na musamman da ayyuka masu alaƙa a karkashin IDEA Kashi na B; ko
- Malamin yaronka ko wani jami'in makaranta ya bayyana takamaiman damuwa game da tarin halayen da yaronka ya nuna kai tsaye ga daraktan makaranta na ilmi na musamman ko wani jami'in makarantar da ke saka ido.

In ban da – Makaranta ba za ta san da wannan lamari ba idan:

- Ba ka bayar da tantance yaronka ba ko ka ki yarda da ayyuka na musamman; ko
- An tantance yaronka sannan an lura yaro ne da ba shi fama da lalura a karkashin IDEA Sashe B.

Sharuɗɗan da suka Shafi idan akwai Rashin Tabbaci

Idan kafin daukan matakin ladabtarwa a kan yaronka, makaranta ba ta da masaniya cewa yaronka yaro ne mai fama da lalura kamar yadda aka bayyana a sama a Tabbaci Don Lamurran Ladab tarwa da Na Daban, yaronka na iya iya fuskantar matakan ladabtarwa da suka shafi yaran da ba su fama da lalura da suka aikata halayya iri guda. Haka kuma, idan an nemi a tantance yaronka a lokacin da yaronka ya fusanci matakin ladabtarwa, dole ne a gudanar da tantancewar cikin hanzari. Har zuwa kammala tantancewar, yaronka zai ci gaba da zama a gurbin samar da ilmin kamar yadda mahukunta makaranta suka yanke shawara, da zai iya hadawa da dakatarwa, ko kora ba tare da samun ayyukan ilmin ba. Idan an yanke hukuncin cewa yaronka na fama da lalura, yin la'akari da bayanan daga tantancewar da makaranta ta gudanar da bayanan da ka samar, dole ne makaranta ta samar da ilmi na musamman d ayyuka masu alaƙa a bisa tsarin IDE Kashi na B, ciki kuwa har da sharuɗɗan ladabtarwa da aka ambata a sama.

Turawa zuwa da Matakin Masu Tilasta Bin Doka da Alƙalai

Sashin B na IDEA ba shi:

- Haramta hukuma daga kai rahoto ga mahukunta kan babban laifin da yaro mai lalura ya aikata; ko

- Hana masu tilasta bin doka na Texa da alkalai samun hakkoƙinsu dangane da aikace-aikacen masu tilasta bin doka da dokar jaha game da laifukan da yaron da ke fama da lalura ya aikata.

Bayanan da ake iya Watsawa

Idan makaranta ta bayar da rahoton laifin da yaro mai lalura ya aikata, makarantar:

- Dole a tabbatar da cewa kwafi-kwafi na bayanin ilmi na musamman na yaro da bayanin ladabtarwa an tura su don hukumomin aka aikewa rahoton aikata laifukan su yi la'akari da su; sannan
- Iya tura kwafi-kwafi na bayanin ilmi na musamman na yaron da bayanin ladabtarwa kawai da Dokar Hakkoƙin da Sirrin Ilmin Iyali (FERPA) ta bayar da izinin.

Sirranta Bayanai

Kamar yadda aka yi amfani a wannan sashe:

Ruguzawa na nufin ruguzawa ta zahiri ko cire abubuwan gane mutum daga bayanai ta haka ba za a iya sake gane bayanin ba.

Bayanan Ilmi na nufin nau'in adanannun bayanai da suka shiga cikin *bayanan ilmi* kamar yadda aka bayyana a cikin in 34 CFR Part 99 (dokokin da ke aiwatar da Dokar Hakkoƙin da Sirrin Ilmin Iyali (FERPA) ta 1974, 20 U.S.C. 1232g).

Hukumar Shiga na nufin kowace gundumar makaranta, hukuma, ko cibiyar da ke tattara, kiyaye, ko amfani da bayanin gane mutum, ko daga bayanin da aka samu a karkashin IDEA Sashe na B.

Bayanin mutum da ake iya ganewa ya haɗa da: sunan yaronka, sunanka a matsayin mahaifi, ko sunan wani daga cikin iyali; adireshin yaronka; wata hanyar gane mutum kamar Lambar Zama 'Dan Kasa; ko jerin halayen mutum ko wani bayani da zai iya sa a gane yaronka kuma da cikakken tabbaci.

Sanarwar Tsare-tsaren Kariya
Hukumar Ilmi ta Texas | Sashen Ilmi na Musamman
Janairu 2025

Kana da hakkin yin bitar dukan bayanin ilmi da aka ajiye na yaronka da suka kunshi bangarorin da suka shafi ilmi na musamman. Makaranta za ta dauka cewa kana da ikon saka ido da yin bitar bayanin da aka ajiye na yaronka sai fa idan an bayar da shawarar cewa ba ka da wannan iko a bisa dokar jaha da ta shafi irin waɗannan lamurran kamar reno, rabuwa, da kuma saki na aure. Kana kuma iya ba wani izinin ya yi bayanin da aka ajiye na yaronka. Idan ka nemi a yi bitar bayanin da aka ajiyen, to dole ne makaranta ta samar da su cikin hanzari kafin gudanar da taron da ya shafi IEP na yaronka, kafin kowane shirin sauraren bahasi ko zaman sulhu, sannan ko ta yaya kada ya zarce kwana 45 na kalanda daga lokacin da aka bukaci hakan.

Shaɗida, Kwafi-kwafi, Kudɗi

Idan ka tambaya, dole ne makarantar ta yi maka bayani sannan ta fassara bayanin da aka ajiye, a bisa hujja. Dole ne makaranta ta samar da kwafi-kwafi idan wannan kawai ce hanyar da za ka iya samun damar saka ido da yin bitar bayanin da aka ajiyen. Mai yiwuwa makarantar ba za ta caje ka kudɗi ba don gudanar da bincike ko gano kowane bayanin ilmi daka ajiye game da yaronka. Haka kuma, ya yuwu ta caje ka kudɗin yin kwafi idan biyan kudɗin ba zai hana ka gudanar da saka idon da bitar bayanin da aka ajiyen ba.

Bayanan akan Yaro Fiye da Ɗaya

Idan kowane bayanin ilmi da aka ajiye wanda ya fi na yaro ɗaya, kana da hakkin saka ido da bitar bayanin da ke da alaƙa da yaronka kawai ko kuma a sanar da kai wannan takamaiman labarin.

Kana da hakkin nema da samun jerin nau'i da wuraren da aka tattara bayanin ilmin da aka ajiye, kiyaye, ko makaranta ta yi amfani da su.

Amincewa da Bayyana Bayanan Gane Mutum

Har fa sai idan akwai bayanin cikin bayanin ilmi da aka ajiye, sannan aka yarda da bayyana su ba tare amincewar iyaye ba a karkashin FERPA, dole ne a samu amincewarka kafin a bayyanawa wasu na daban bayanin gane mutum in dai ba jami'an hukumomin da ke halarta ba ne. Ba a neman amincewarka kafin a

sakarwa jami'an hukumomin da ke halarta bayanan gane mutum bisa dalilan cimma bukatar shirin IDEA Sashe na B.

Amincewarka, ko amincewar yaron da ya cancanta ya kuma kai shekarun hankali na mafi yawa a karkashin dokar jaha, dole ne a samu bayanan gane mutum kafin a saki bayanan ga jami'an hukumomin da ke halarta da ke samar da ko biyan ayyukan mikawar.

Idan an saka yaronka makaranta, ko ake shirin saka shi, a makaranta mai zaman kanta da ba wuri guda ta ke da makarantar gundumar da kake zaune ba, dole ne a samu amincewarka kafin a sakarwa jami'an hukumomin da ke halarta bayanan gane mutum game da yaronka tsakanin jami'an makarantar gunduma in da makarantar mai zaman kanta ta ke da jami'an makarantar gundumar da kake zaune.

Dole ne makarantar ta ajiye littafi don kowa, in ban da kai da jami'an makaranta da aka amince da su, da kan yi bitar bayanan da aka ajiye na ilmi game da yaronka, sai fa idan ka amince da a bayyana su. Wannan littafi dole ya kunshi sunan mutum, ranar da aka bayar da amincewa, da dalilin da aka ba mutumin don yin amfani da bayanan da aka ajiye.

Dole ne jami'i guuda daga makaranta ya dauki alhakin tabbatar da kiyaye sirrin kowane bayanin gane mutum. Dukan mutanen da ke tattara, ko amfani da bayanan gane mutum to dole ne su samu horo ko sanin ka'idoji dangane da manufodin jahar da hanyoyin da suka shafi kiyaye sirri a karkashin shirin IDEA and FERPA. Dole ne kowace makaranta ta kiyaye, don ziyarar mutane, sabbin jerin sunaye da matsayi na wadannan ma'aikatan cikin makaranta da za su iya samun bayanan gane mutum.

Gyaran Bayanan da aka Ajiye

Idan ba yarda cewa bayanin da aka ajiye na ilmin yaronkaba daidai yake ba, ya kauce, ko danne hakokin yaronka, kana iya neman makaranta ta gyara bayanin. A cikin kayyadadden lokaci, dole ne makaranta ta yanke shawarar ko zai yuwu ta gyara bayanan. Idan

Sanarwar Tsare-tsaren Kariya

Hukumar Ilmi ta Texas | Sashen Ilmi na Musamman

Janairu 2025

makarantaar ta ki gyara bayanan kamar yadda aka nema, to dole ne ta sanar da kai kan kin amincewar da hakinka na saurare don kalubantar bayanan da aka ajiyen. Wannan nau'in sauraren yana cikin tsarin sauraren bahasi na cikin gida a karkashin tsarin FERPA sannan ba irin tsarin sauraren bahasi na IDEA ba ne da akan gudanar a gaban wani jami'i saurare ba.

Idan, sakamakon sauraren, makarantar ta yanke shawarar cewa bayanan ba daidai suke ba, sun kauce, ko kuma karya sirri ko danne hakokin yaronka, dole ne a canza shi a kuma sanar da kai a rubuce. Idan, sakamakon sauraren, makarantar ta yanke shawarar cewa bayanan ba daida suke ba, sun kauce, ko karya sirri ko danne hakokki na yaronka, to dole ne a sanar da kai na samun damar yin bayani a kan bayanin da ke cikin bayanan da aka ajiye na yaronka muddin bayanan da aka ajiye ko wani sashin da ake jayayya suna hannun kulawar makarantar.

Idan ka janyye amincewarka a rubuce game da samun ilmi na musamman ga yaronka da ayyuka masu alaƙa bayan da makaranta ta samarwa yaronka ayyukan tun da farko, to ba za a bukaci makaranta ta gyara bayanin da aka ajiye na ilmin yaronka don cire kowane abu ga yaronka ya samu ilmi na musannan da ayuka masu alaƙa a baya. Haka kuma, har yanzu kana da hakkin neman makaranta ta gyara bayanin da aka ajiye na yaronka idan har ka yarda bayanan ba daida suke ba, sun kauce, ko danne hakokin yaronka.

Kariya da Rugazawa

Dole ne makarantar ta bayar da kariya kan kiyaye sirrin bayanan da aka ajiye na yaronka, tattara, adana, bayyana, da matakan ruguzawa. Ruguzawa na nufin ruguzawa ta zahiri ko cire abubuwan gane mutum daga bayanai ta haka ba za a iya sake gane bayanan ba. Dole makarantar ta sanar da kai sa'adda ba a bukatar bayanan da aka ajiyye na yaronka don samar da ayyukan ilmi ga yaron naka. Dole a lalata bayanan bisa bukatar sai dai ban da suna, adireshi, lambar waya, maki, bayanan zuwa hallara da aka ajiye, azuzuwan da aka halarta, darajar maki da aka kammala da shi, da shekarar da aka kammala.

Sanarwa ga Iyaye

TEA zai bayar da sanarwa da za ta wadatar sanar da kai cikin sirri akan bayanan gane mutum, da suka kunshi bayanin tsawon yadda sanarwar da akan bayar za ta kasance cikin harshen gida na rukunin mutanen jahar; bayanin yaran da za kiyaye bayanansu na gane mutum, nau'in bayanan da ake nema, hanyoyin da a kan yi amfani da su wajen tattara bayanan, ciki har da sassan da aka samo bayanan, da amfanin da aka samu daga bayanan; dole ne a saka takaitattun manufofi da tsare-tsaren hukumomin da suka shiga dangane da adanawa, bayyanawa ga wasu na daban, rikewa, da lalata bayanan da ake gane mutum; da bayanin dukan hakokin iyaye da yara dangane da waƙannan bayanai, ciki har da hakkin da ke karkashin ikon FERPA da ka'idojin da ta ke aiwatarwa a cikin 34 CFR Sashe 99.

Gurabun Sa Kai Na Makaranta Mai Zaman Kanta Na Iyaye

Kana da takamaiman hakkoƙi yayin da ka saka yaronka makaranta mai zaman kanta bisa raƙin kanka. IDEA baya buƙatar makarantar gwamnati ta b iya kudin ilmi, ciki har da ilmi na musmamman da ayuka masu alaƙa, ga yaronka mai fama da lalura a makaranta mai zaman kanta ko kayan aiki idan makarantar gwamnati ta samar da tsarin FAPE ga yaronka sannan ka zaƙi ka saka yaron a makaranta mai zaman kanta ko kayan aiki. Haka kuma, makarantar gwamnati in da makaranta mai zaman kanta ta ke dole ne ta saka yaronka cikin waƙanda ake magance buƙatarsu a karkashin tanada-tanaden tsarin IDEA da ya shafi yara da iyayensu suka saka a makaranta mai zaman kanta.

Buƙata don Cike Gurbi 'Daya na Iyayen Yaran da ke Makaranta Mai Zaman Kanta Makarantun da Jama'a ke Biya

Kana da takamaiman hakkin yayin da ka saka yaronka a makaranta mai zaman kanta saboda ba ka amincea da makarantar gwamnati ba dangane da rashin irin shirin da ya dace da yaronka.

Idan a baya yaronka ya taƙa samun ilmi na musamman da ayyuka masu alaƙa a karkashin ikon makarantar gwamnati sannan ka zaƙi ka saka yaronka a makaranta mai zaman kanta, makarantar firamare, makarantar sakandire ba tare da amimcewar ko sa hannun makarantar gwamnati, kotu ko wani jami'in mai auraren bahasi na iya buƙatar makaranta ta biyanka kudin da ka kashe wajen sakawar idan kotu ko jami'in sauraren ya samu cewa makarantar gwamnati ba ta samarwa yaronka tsarin FAPE ba a cikin lokaci kafin sakawar sannan cewa gurbin makaranta mai zaman kanta ya dace. Jami'i mai sauren bahasi ko kotu na iya samun cike gurbin naka ya zama wanda ya dace koda kuwa cike gurbin bai cimma cikakkun sharuƙƙan da aka gindaya da suka shafi tsarin ilmi na TEA ya samar da makarantu.

Iyankacewa kan Biya

Yawan kuƙin da aka bayyana a cikin sakin layin da ke biye na iya raguwa ko ki idan: taron kwamitin ARD da ka halarta kwanan nan kafin ka cire yaronka daga makarantar gwamnati, ba ka sanar da kwamitin ARD ba cewa ka ki karɓar gurbin da makarantar gwamnatin ta samar maka na FAPE ga yaronka, ciki har da bayyana damuwarka da manufarka ta saka yaronka makaranta mai zaman kanta da kuƙin jama'a; ko aƙalla kwanakin aiki 10, ciki har da kwanakin hutu da suka shigo cikin kwanakin aiki, kafin cire yaronka daga makarantar gwamnati, ba ka ba makarantar gwamnati sanarwar bayanin a rubuce ba; ko, kafin cirewar da ka yi wa yaronka daga makarantar gwamnati, makarantar gwamnati ta samar maka da sanarwa a rubuce tun da farko na shirinta na tantance yaronka, ciki har da bayanin dalilin gudanar da tantancewar da ta dace kuma akan dalili, amma ba ka gabatar da yaron wajen tantancewar ba; ko kotu ta samu cewa matakin da ka dauka bai bisa kwakƙwaran dalili.

Haka kuma, dole ba za a rage kuƙin ba ko hana su don kasa samar da sanarwar idan: makarantar gwamnati ta hana ka samar da sanarwar; ba ka samu sanarwar ba na alhakin da ke kanka na samar da sanarwar da aka bayyana; ko yin daidai da buƙatun da ke tafe na iya cutar da yanki a zahiri. A bisa hukuncin kotu ko jami'in

sauraren bahasi, yawan kudin da za a biya ka na iya raguwa ko a hana don kasawarka wajen samar da gamsasshiyar sanarwa da aka bukata idan har ba ka da ilmi ko ba ka iya rubutu a harshen Ingilishi ba, ko yin daidai da bukaton da ke tafe na iya haifar da babbar damuwa gga yaronka.

Mika Hakkoƙin Iyaye

Dukan hakkoƙin iyaye a cikin tsarin IDEA a kan miƙa su ga yaro yayin da yaron ya kai shekarun mafi yawa. Shekarun mafi yawa a karkashin dokar Texas su ne shekara 18. Ga mafi yawan yara, dukan hakkoƙin iyaye da aka tattauna a wannan kundi za saka su a yaron da ya kai akalla shekara 18. Yayin tura hakkoƙin iyaye zuwa ga dalibi babba,, shi ko ita na da damar yanke hukunci akan ilmi, duk da ya ke dole ne makarantar gwamnati ta samar maka da sanarwar taron kwamitin ARD da sanarwoyi a rubuce. Kai, haka kuma, kana iya kin halartar tarukan har sai babban dalibi ya gayyace ka ko makaranta ko sai babban dalibinka ya ba ka wannan damar a bisa matakin da aka goyi baya ta hanyar-yarjejeniya.

Mai Reno da Kotu ta Naɗa don Babban Dalibi

Idan har kotu ta naɗa ka ko wani mutum a matsayin mai kulawa da dalibi a bisa doka, to ba za miƙa hakkoƙin da ke karkashin IDEA zuwa ga babban dalibi. Wanda aka naɗan bisa tsarin shari'a zai samu hakkoƙin.

Babban Dalibi da aka Daure

Idan an daure babban dalibi, to dukan hakkoƙin IDEA za a miƙa su ne ga babban dalibin da ya kai shekara 18. Ba za ka ci gaba da samun damar sanarwa a rubuce da ta shafi ilmi na musamman ba.

Dalibai Manyan kafin Shekara 18

Akwai wasu sharuɗɗa da aka bayyana a Babi na 31 na Dokar Iyali a Texas da ta shafi yaron da ke girma kafin ya cika shekara 18. Idan aka kuduri yanke hukunci a cikin wannan babi cewa yaronka babba ne, to nan take za a miƙa wa yaron hakkoƙin da ke karkashin shirin IDEA.

Zabin Tsarin Kulawa

Dole ne makarantar gwamnati ta karrama ikon wakili mai inganci ko matakin goyon bayan-yarjejeniya mai inganci da babban dalibinka ya aiwatar.

Sanarwoyi da Bayanai da ake Bukata

A ranar ko kafin ranar ciki har yaro shekara 17, dole ne makarantar gwamnati ta samar maka da kuma yaronka sanarwa a rubuce tana bayyana miƙa hakkoƙin mahaifi zuwa ga yaro ciki har da bayani game da kula da zabin kulawa, ciki har da matakin-yarjejeniya da aka goya ma baya, da sauran goyon baya da ayyuka da za su iya taimakon yaronka ya dogara da kan sa. Dole ne IEP na yaronka ya bayyana cewa makarantar gwamnati ce ta samar da wannan bayanin.

A ranar ciki har yaronka shekara 18, dole ne makarantar gwamnati ta samar maka da yaronka sanarwa a rubuce cewa za a miƙa hakkoƙin iyaye zuwa ga babban dalibi. Dole ne wannan rubutacciyar sanarwa ta kunshi bayanin da sassa game da kulawa da zabin zuwa ga kulawar, ciki har da bayani game da kula da zabin kulawa, ciki har da matakin-yarjejeniya da aka goya ma baya, da sauran goyon baya da ayyuka da za su iya taimakon yaronka ya dogara da kan sa. Kuma dole ne wannan rubutacciyar sanarwa ta kumshi bayanin tuntuɓa da za a yi amfani da wajen neman karin bayani.

Bayanan Ilmi Na Musamman

Idan kana bukatar bayani game da lamurran ilmi na musamman, kana iya kiran Cibiyar Bayanan Ilmi Na Musamman a 1-855-SPEDTEX (1-855-773-3839). Idan ka kira wannan lamba ka bar saƙo, wani zai kira ka ranakun aiki. Mutanen da suke kurame ne ko masu lalura ji na iya kiran lambar SPEDTEX ta amfani da Relay Texas 7-1-1.

Sulhunta Baraka

Akwai lokutan da kana iya samun rashin jituwa da matakan da makarantar da ke ba yaronka ilmi na musamman da ayyuka masu alaƙa ta dauka. Kana da

kwarin guiwar yin aiki tare da jami'in makaranta don samar da daidaito. Kana iya tambayar makaranta game da wane irin tsarin sulhu shirin kan ba iyaye. Tsarin TEA kan samar da zabi huɗu don samar da sulhu ga jayayya da ta shafi ilmi na musamman: tsarin IEP na saukakawa na jahar, ayyukan shiga tsakani, shirin samar da sulhu, da shirin sauraren bahasi.

Bambanci tsakanin Tsare tsaren Koken da Saurare da Koken akan Ilmi na Musamman

Dokokin Ilmi na musamman na Tarayya sun fito da wasu tsare-tsare kan amsa koke da ya shafi ilmi na musamman da koken saurare da kuma sauraren bahasi. Kamar yadda aka bayyana a sama, kowane mutum ko hukuma, ciki har da guda a cikin jaha, na iya shigar da wani koke na musamman yana zargin karya sharuddan doka ta kowace IDEA Sashe na B, ko kuma kowace hukuma ta jama'a. Kai ko makaranta kaɗai ke iya shigar da koke kan kowane lamari da ya shafi nufi ko kin soma ko canza abubuwan ganewa, tantancewa, gurbin karatu na yaro mai fama da lalura, lo tanadin da FPE ya yi ma yaron. Yayin da dole gaɗaɗaya tsarin TEA ya sasanta koke akan ilmi na musamman cikin kwanakin kalanda 60 na jadawalim lokaci, sai fa idan an kara lokacin a bisa tsari, to dole ne wani jam'in sauraren bahasi ya saurari koken (idan ba a sasanta shi ba ta hanyar taron sulhu ko shiga tsakani) a samar da mataki a rubuce cikin kwanakin kalanda 45 bayan lokacin sulhu ya kare, kamar yadda aka bayyana a cikin wannan kundi a karkashin taken Shirin Sulhu, sai fa idan jami'i mai sauraren bahasi ya bayar da damar kara tsawon jadawalin lokaci kamar yadda ka nema ko makaranta ta bukata.

Gudanar Da Tsarin IEP Na Jaha

Kamar yadda dokar jaha ta nema, TEA ne ya samar da masu gudanar IEP mai zaman kansa don taimakawa kwamitin ARD gudanar da zama don sassan da ke jayayya mgame da matakaɗi da suka danganci tanadin da FAPE ya yi yaro mai fama da lalura. Sharuddan da suka zama dole su yi daidai da TEA don samar da masu gudanarwa masu zaman kansu su ne kamar haka:

- Dole ne a cike takardar bukata da sa hannunka da na makaranta. Ana samun wannan takardar

Sanarwar Tsare-tsaren Kariya

Hukumar Ilmi ta Texas | Sashen Ilmi na Musamman

Janairu 2025

cikewa a cikin Ingilishi da Sipaniyanci, a yanar gizo a [Shirin Gudanar Da Ilmi Din Al'umma \(Kafa: \[bit.ly/3spluIV\]\(http://bit.ly/3spluIV\)\)](#). Ana kuma iya samun sa idan an nema daga TEA.

- Dole ne jayayyar ta shafi taron kwamitin ARD a samu yarda tsakanin juna game da abu ɗaya ko fiye na abubuwan da tsarin IEP bai kai gare su ba sannan kwamitin ARD ya yarda ya ci gaba kuma ya kira taron.
- Dole ne TEA ta nemi takardar cikewar cikin kwanakin kalanda goma na taron kwamitin ARD da ba a cimma matsaya ba, sannan dole ne mai gudanarwa ya zo a lokacin da za a kara sake kiran taro.
- Dole ne kai da makaranta ku shiga cikin tsarin gudanarwa na IEP da ya shafi yaron da ke cikin wannan makarantar a wannan shekarar karatu na saka wannan bukatar don gudanar da IEP.
- Ana iya samu tsarin Jaha mai alaka da shirin gudanarwar IEP na jaha a [19 TAC §89.1197 \(Kafa: \[bit.ly/3bcULCL\]\(http://bit.ly/3bcULCL\)\)](#).

Ayyukan Shiga Tsakani

Dole ne a samar da tsarin shiga tsakani don magance jayayyar da ta shafi kowane irin lamari a karkashin tsarin IDEA Sashe na B, ciki har da lamurran da ke tasowa kafin shigar da koke akan sauraren bahasi. Ta haka, an samar da tsarin shiga tsakani don magance jayayya a karkashin tsarin IDEA Sashe na B, ko da kuwa ka saka koken neman sauraren bahasi kamar yadda aka bayyana a karkashin taken Tsare-tsare Masu Kyau. Ba takaiice shiga tsakani kan jayayya tsakanin iyaye da makarantu ba dangane da ganowa, tantancewa, ko samar wa ɗalibi da gurbin karatu, ko tanadin FAPE ga yaron.

Shiga tsakanin na kashin kai ne. Ta haka, idan ku biyu kai da makarantar kuka shiga tsakanin na kashin kanku, TEA kan tsara ya kuma biya kan shiga tsakanin. Ba mai yuwa ne a yi amfani da shiga tsakanin don jinkirta ko hana samun sauraren bahasi ko wasu hakkoki a karkashin tsarin IDEA.

Kai tsaye TEA kan samar da shirin shiga tsakani a kowane lokaci aka nemi yin sauraren bahasi. Amma, kana iya neman ayyukan shiga tsakanin kowane lokaci ka da makaranta kuka kasa cimma yarjejeniya game da kowane lamari a karkashin tsarin IDEA Sashe na B.

Masu shiga tsakani ba ma'aikatan TEA ba ne ko gundumar makarantar da ta shiga cikin tsarin ilmi ko kula da yaro da shirin shiga tsakanin ya sahafa, sannan ba za su iya sa ra'ayinsu ko na wani ra'ayin aiki da zai iya kawo cikakwas ga kudurinsu ba. Duk wanda ta wata hanya ya cancanci zama mai shiga tsakani ba ma'aikacin makarantar gunduma ko TEA ba ne saboda ko TEA na biyan sa ko biyan ta don yin aiki a matsayin mai shiga tsakani. Masu shiga tsakani kwararru ne da suka cancanta da kuma samun horo kan samar da sulhu da kuma su ke da ilmin shari'a na musamman. Aikin mai shiga tsakani shi ne cimma kuduri sannan a yayin shiga tsakanin kada ya karkata wani sashe guda na kowa a. Burin da ake son cimma wajen shiga tsakani shi ne a taimaki kai da makaranta cimma yarjejeniyar da za ta yi muku daidai.

Ana iya samun kafar da masu shiga tsakani na yanzu a [Babban Ofishin Bayar Da Shawara, Shirin Shiga Tsakani Na Musamman \(Kafa: bit.ly/39yQTjK\)](https://bit.ly/39yQTjK).

Idan kai da makaranta kuka amince da a shiga tsakani, kuna iya yarda ku yi amfani mai shiga tsakanin na musamman, ko mai shiga tsakanin da aka zaba kawai. A kowane dai, mai shiga tsakanin zai tuntuɓe ku cikin lokacin da aka tsara zaman shiga tsakanin a wuri da lokacin da ya yi ma kai da makaranta daidai.

Dole ne a sirranta tattaunawar da za ta auku a lokacin shiga tsakanin. Ba za a iya amfani da su a matsayin hujja a shirin sauraren bahasi na gaba ko zaman kowace kotun tarayya ko jaha da kan samu tallafin IDEA Sashe na B.

Idan kai da makaranta kun magance matsalar ta hanyar shirin shiga tsakani, to kowane bangaren biyu zai yi yarjejeniya a shari'ance cewa zai ci gaba da martaba sulhun nan gaba. Dole ne yarjejeniyar ta bayyana cewa

Sanarwar Tsare-tsaren Kariya

Hukumar Ilmi ta Texas | Sashen Ilmi na Musamman

Janairu 2025

dukan tattaunawar da aka yi lokacin shiga tsakanin ta zama a sirranta sannan ba za yi amfani da ita a matsayin hujja a wani sauraren bahasi na gaba ba ko sauraren kara. Dole ne kai da wakilin gundumar makaranta mai ikon yanke hukunci kan makarantar ku saka hannu a yarjejeniyar. Rubutacciyar, yarjejeniyar da aka sanyawa hannu ta zama doka kuma sannan zartacciya a kowace kotu mai iko karkashin dokar jaha don sauraren wannan shari'a ko a kotun gunduma ta tarayya.

Kana iya samun samun karin bayani game da shirin shiga tsakani a shafin yanar gizo na TEA a [Babban Ofishin Bayar Da Shawara, Shirin Shiga Tsakani Na Musamman \(Kafa: bit.ly/39yQTjK\)](https://bit.ly/39yQTjK).

A na iya samun hukuncin jaha mai alaƙa da shirin shiga tsakanin na ilmi na musamman [19 TAC §89.1193 \(Kafa: bit.ly/35Dyrrp2\)](https://bit.ly/35Dyrrp2).

Shirin Shigar Da Koke Na Ilmi Na Musamman

Wani zabin samar da sulhu akan jayayyar da ta shafi ilmi na musamman shiri ne na shigar da koke na ilmi na musamman na TEA. A wannan kundi, ma'anar koke akan ilmi na musamman na nufin koke matakin jaha karkashin IDEA da aiwatar da dokokinta. Idan ka yarda wata hukumar jama'a ta sabawa sharuɗɗan ilmi na musamman, ko idan ka yarda cewa wata hukumar jama'a ba ta aiwatar da matakin sauraren bahasi, kana iya aika koke a rubuce zuwa ga TEA. Dole ne ka aika da kokenka zuwa ga wanda aka yi koke saboda shi a lokaci guda kuma ka aika da koken zuwa ga TEA. Kowace hukuma ko wani mutum, ciki har da ɗaya daga wata jaha, na iya shigar da koke kan ilmi na musamman tare da TEA. Lokacin da aka sakawa koken zai soma a cikin kwanakin aiki na gaba daga ranar da TEA ya samu korafinka.

TEA ya samar da wata takardar cikewa don tallafawa iyaye da wasu na daban shigar da koke dangane da ilmi na musamman. Bangaren da ya shigar da koke game da sha'anin ilmi na musamman na iya amfani da tsarin

takardar cikewar ta jaha ko wani kundi muddin koke ya kunshi dukan bayanana da aka bukata.

Dole ne rubutaccen kokenka ya bayyana laifin da ya faru cikin abinda bai zarce shekara guda ba kafin ranar da aka samu koken. Dole ne koken ya kunshi: bayanin da ya nuna hukumar lura da jama'a ta ya aikata laifin da ya shafi sharuƙƙan ilmi na musamman, hujjar da aka kafa bayanana da ita, da sa hannunka da bayanana tuntuba. Idan koken ya shafi takamaiman yaro, to dole ne koken ya kunshi: sunan yaro da adireshinsa ko wani bayanin tuntuba idan har yaron ba shi da gidan zama, sunan makarantar yaron, da bayanin yanayin matsalar yaron, ciki har da hakikanin abinda ya haddasa matsalar gwargwadon sani sannan kake da su a lokacin. Dole ne koken ya kunshi shirin samar da sulhu kan matsalar gwargwadon sanin lamarin sannan ake da su a lokacin da aka shigar da koken.

Da zaran an samu koke kan ilimi na musamman, hukumar TEA za ta ba mai shigar da koke damar miƙa karin bayani dangane da zarge-zargen da ke cikin koken, ko da baki ko a rubuce. Haka kuma hukumar TEA zai ba Hukumar Lura Da Jama'a damar bin kadin koken da kuma bata damar miƙa shawarar magance matsalar da aka yi koken. Kuma, Hukumar TEA zai ba mahaifin da ya shigar da korafin da Hukumar Lura Da Jama'a damar hawan teburin sasanci.

Cikin kwanakin kalanda 60 bayan samun koke game da sha'anin ilmi na musamman, TEA zai gudanar da bincike, ciki har da binciken wuri idan ya zama dole. Kwanaki 60 na kalanda na jadawalin lokacin da aka shata don sulhunta koken ana iya kara shi saboda wasu dalilai da suka faru masu nasaba da wani koke daban duk sassan biyu game da koke akan ilmi na musamman su yarda da karin don gudanar da shiga tsakanin ko bin wasu hanyoyi na daban na sulhunta jayayyar.

A gudanar da binciken, TEA zai yi bitar bayanai masu alaka su yi wani kuduri mai zaman kansa akan ko hukumar lura da jama'a ce ta karya dokar tarayya ko ka'adojin ilmi na musamman na jaha. TEA za ta samar da mataki a rubuce ta na mai magance kowadanne zarge-

Sanarwar Tsare-tsaren Kariya

Hukumar Ilmi ta Texas | Sashen Ilmi na Musamman

Janairu 2025

zarge ciki kuwa har da gano gaskiya, kammalawa, da dalilan matakin TEA.

Wajen magance wani korafi da aka shigar da TEA ya gano akwai kasawa wajen samar da ayyukan da suka dace, dole ne TEA ya magance matsalar kasawar samar da ayyukan da suka dace tukun, da suka kunshi matakan da suke daidai da suka dace wajen biyan wasu buƙatun yaron (kamar hidimomin biyan diyya ko biyan kudi) da tanadin da ya dace na wasu hidimomi ga yara masu fama da lalura.

Matakin TEA da ya shafi koke akan ilmi na musamman shi ne ta karshe kuma ba za daukaka kara ba.

Shigar da koke ba ya janye hakinka na neman shiga tsakani ko neman sauraren bahasi. Idan ka shigar da koke ka kuma nemi a gudanar da sauraren bahasi game lamari guda, TEA zai janye kowane lamari a cikin koken da ake cikin magance matsalarsa a sauraren ba'asi har sai an kammala sauraren. Kowace irin matsala a cikin koken da ba ya cikin lamarin sauraren bahasi za a magance ta cikin lokacin da da kuma tsara sannan tsare-tsaren da aka bayyana a cikin wannan kundi.

Ida aka yanke shawarar kan maganar wata matsala a koken da ake son yin sauraren bahasi ya ya kumshi sassa iri daya, matakin ya shiga cikin lamarin, sannan TEA zai sanar hakan nan take.

Dole ne TEA ya samar da rubutattun tsare-tsare don raba tsare-tsarensa kan koken zuwa ga iyaye da sauran masu sha'awa, ciki kuwa har da horas da iyaye da cibiyoyin tara bayanai, hukumomin kwatanta gaskiya da samar da kariya, cibiyoyi masu zaman kansu, da wasu abubuwan da suka dace.

Dole ne TEA ya zama yana da tsare-tsare a rubuce don tabbatar da kyakkyawar aiwatar da matakinsa na karshe, idan akwai bukata, ciki har da: (a) ayyukan taimako na fasa; (b) tattaunawa; da (c) sahihan matakai don cimma daidaito.

Kana iya samun karin bayani game da koke akan ilmi na musamman da takardar cikewa ta koke a shafin yanar gizo na TEA a [Shirin Samar da Sulhu Kan Jayayya akan Ilmi na Musamman \(Kafa: bit.ly/3bL6n73\)](https://bit.ly/3bL6n73).

A na iya samun hukuncin jaha mai alaka da shirin shiga tsakanin na ilmi na musamman [19 TAC §89.1195 \(Kafa: bit.ly/35IU1rY\)](https://bit.ly/35IU1rY).

Kyakkyawan Shiri Tsare-tsare

Zabi na huɗu don magance matsala kan jayayya da ta shafi ilmi na musamman shiri ne na sauraren bahasi. A yayin sauraren bahasi, jami'in sauraren da ba ya karkata kan saurari hujjoji daga sassan sannan ya yanke hukunci a dokance.

Dole ne a shigar da korafin cikin shekaru biyu na watan da ka sani ko ya kamata ka sani game da matakin zargin da ya haifar da dalilin yin korafin. Wannan tsarin lokaci ya zama k'idar da aka iyakance. Wannan jaddawali bai yi daidai da kai ba idan an hana ka shigar da koke kan ka'ida saboda bayanar da ba daidai ba daga makaranta cewa ta riga ta magance matsalar ko saboda makaranta ta riƙe wani bayani ta hana ma ka da kuma ake bukatar a ce an samar maka da shi. Yayin da ba bukatar IDEA ce ba, jahar Texas ta samar da cewa a wasu lokuta, ka'idar da aka iyakance ta shekara biyu don shigar da koke ana iya bayar da ita ko tsayar da ita idan kai ma'akaci ne ko soja, Jami'i a Hukumar Lura Da Yanayi Da Teku Ta Kasa ko Hukumar Jami'an Tsaro ta Lafiya ta Amurka, sannan a ka'idar da aka iyakance tanadin da dokar tarayya da aka sani da suna Dokar Samar Da Sassauci Ga Ma'aikata zuwa gare ka.

Idan ka shigar da koke don neman a yi sauraren bahasi, kana da wani nauyi ne na tabbatar da cewa makaranta ta aikata laifi game da lamarin ilmin na musamman da ake bukata. A wasu lokuta, makaranta na iya shigar da koke tana neman a gudanar da sauraren bahasi a kan ka. A wadannan lokutan, makaranta na dauke da nauyin samar da hujja.

Kafin ka yi karar makarantar a gaban kotu game da kowane lamari da aka lissafo a baya, dole ne sai ka shigar da koke tukun. Idan kuma ba ka yi haka ba, kotu na iya watsi da karar da ka shigar.

Neman Gudanar da Saurare

Kai ko makaranta na iya rasa shigar da koke har sai kai ko makaranta (ko lauyanka/wakili ko lauyan makaranta/wakili) ya shigar da koken da ya hada da: sunan yaronka da adiresi ko bayanar tuntuba idan yaron ba shi da gidan zama; sunan makarantar yaronka; bayanin matsalar da yaronka ke fama da ita, ciki har da gaskiya dangane da matsalar da ka shiga gwargwadon yadda ka sani kuma ka same ta a lokacin.

Ana samun takardar cikewa ta shigar da koke daga TEA a [Babban Ofishin Bayar Da Shawara, Shirin Shiga Tsakani Na Musamman \(Kafa: bit.ly/2XCdKFw\)](https://bit.ly/2XCdKFw).

Ba dole ne sai ka yi amfani da takardar cikewa ta TEA ba, amma dole ne kokenka ya kunshi bayanar da ke sama.

Kai, lauyanka, ko wakilinka (ko makaranta, lauyanta, ko wakilinta) dole ne su aike da koken a rubuce zuwa ga TEA sannan a lokaci guda da bangaren da suke jayayya. Dole a sirranta koken.

Don a tura koken zuwa gaba, dole ne ya samu cikakken yi la'akari (ya dace da sharuɗɗan da ke sama). Koken da ke kan ka'ida za a yi la'akari da shi sosai sai fa idan wani na daban da ke samun koken (kai ko makarantar) kan sanar da jami'in sauraren bahasi da wasu na daban a rubuce cikin kwana 15 na kalanda da samun koken, cewa wani na daban da ya samu koken ya yarda cewa shirin sauraren bai cika sharuɗɗan da aka lissafo a sama ba.

A cikin kwana goma na kalanda da samun sanarwar cewa wani na daban mai samun koken (kai ko gundumar makaranta) kan yi la'akari da koken a matsayin wanda bai gamsar ba, dole jami'in sauraren bahasi ya yanke shawarar idan tsarin koken da aka shigar ya cika sharuɗɗan da aka ambata a sama sannan ya sanar da kai da makaranta a rubuce da hanzari.

Amsar Gundumar Makaranta akan Shigar da Koke

Idan har makaranta ba ta riga ta tura maka sanarwa a rubuce ba a karkashin kundi na 34 CFR §300.503 dangane da batun da ke cikin koken, dole ne ta aika maka da nata ba'asin cikin kwana 10 daga sadda ta samu kokenta wanda shi ba'asin zai kunshi:

- Bayanin dalilin da ya sa ka nufi ko fasa daukar matakin da aka tado a lokacin shigarwa;
- Bayani dalla-dalla na wasu zabi da kwamitin ARD ya yi la'akari da su da dalilan da ya sa aka yi watsi da waɗannan zabin;
- Bayani dalla-dalla na kowace hanyar kimantawa, tantancewa, adana, ko rahoton da makaranta ta yi amfani da shi a matsayin hujjar shawarar ko kin daukar mataki; da
- Bayani dalla-dalla na wasu abubuwa da ke da alaƙa da shawarar makarantar ko watsi da ita.

Samar da wannan bayani ba ya hana makaranta wajen tabbatar da cewa shirin shigar da koken bai wadatar ba, bai dace ba.

Amsar Wasu Na Daban Ga Shigar Da Koke

Sai fa idan an bayyana a sashen da ke sama, wani da ke samun koke dole, cikin kwana 10 na kalanda da samun koke, ya aika ma wani na daban amsa cewa ya magance matsalar da aka shigar da koke kan ta.

Mahaifi ko makaranta na iya gyara ko sauya tsarin saka koke kawai idan wani na daban ya amince da canje-canjen a rubuce sannan a ka ba shi damar magance shirin shigar da koken ta hanyar taron sulhu ko idan jami'i mai saurare ya bayar da izini cikin abinda bai gaza kwana biyar ba na kalanda kafin a soma sauraren. Wanda ya nemi a yi sauraen mai yuwa ba zai kawo wasu batutuwa a lokacin sauraren ba wadanda ba a maganarsu a cikin koken sai fa idan wani na daban ya amince cewa za a iya kara wasu batutuwa. Idan wani ya shigar da koken, ko dai kai ko makaranta, kun gyara, (canza) tsarin shigar da koken jadawalin lokacin sulhu da jaddawalin lokacin da za a sake saurare ranar da aka shigar da koke kan gyaran da aka yi.

Sanarwar Tsare-tsaren Kariya
Hukumar Ilmi ta Texas | Sashen Ilmi na Musamman
Janairu 2025

Dole ne ka samar da bayanai game da kowace shari'a ta kyauta ko mai saukin-farashi da ayyuka masu alaƙa a sashen da ka nemi bayanan ko idan kai ko makaranta kun shigar da koke.

Matsayin Yaro Lokacin Zama (Tsayawa)

In ban da zaman kotu da ya shafi ladabdarwa, da zarar an aika da koke zuwa ga wani, a lokacin shirin sulhuntawar, da lokacin da ake jiran a yanke hukuncin sauraren bahasi da babu karkata ko zaman kotu, sai fa idan kai da jaha ko makaranta kun amince da wani abu daban, to dole ne yaronka ya ci gaba da zama a gurbinsa ko gurbinta na karatu. Ci gaba da zama a wuri na yanzu an fi sanin sa da tsayawa. Idan zaman ya shafi ladabtarwa, duba Cike Gurbi Lokacin Daukaka Kara don tattaunawa game da cike gurbi na yaronka a lokacin ladabtarwa game da jayayya.

Idan koken ya hada takardar neman fara saka yaronka makarantar gwamnati, to dole ne a saka yaronka, idan ka amince, da shirin makarantar gwamnati har zuwa kammala dukan zaman. Idanonka na daf da cika shekara uku da sauyawa da ga shirin Lura Da Matakin Kurciya (ECI), tsayawa ba ta daga ayyukan ECI. Idan yaro ya cancanci samun ilmi na musamman da ayyuka masu alaƙa sannan iyayen sun amince, to dole a samar ayyukan da ba su cikin jayayyar.

Idan jami'in sauraren da ke cikin shirin shigar da koke da TEA ya gudanar ya amince dakai cewa ya dace ka sauya gurbin karatun yaronka, dole ne a lura da wannan sauyin wurin karatu kamar yadda aka cimma yarjejeniya tsakaninka da jaha. Haka kuma, wannan sauyin wurin karatu zai zama gurbin karatun yaronka na yanzu a lokacin jiran sakamakon daukaka karar.

Kayyadadden Lokacin Sulhu

Sai fa idan a cikin shari'ar da ta shafi saurare, cikin kwanakin kalanda 15 na samun koken neman saurare, dole ne makaranta ta sake kiran taron da ake kira taron sulhu tare da kai, wakilin makaranta mai ikon yanke hukunci, da membobi masu dangantaka na kwamitin da ka zabo da kanka. A lokacin taron makaranta na iya

hadawa da wani lauya kawai idan kai ma kana da lauya a wurin gudanar da taron.

In dai ba kai da makaranta kuka riga kuka yarda a rubuce kun yafe shirin sulhun ko a maimakon haka sun yarda su amfani da tsarin shiga tsakani, to kuwa dole ne a gudanar da taron sulhun. Idan ba ku halarci taron sulhu ba, loakcin da aka shata na shirin sulhun da sauraen bahasi za a jinkirta shi har sai an gudanar da taron.

Idan makaranta ta yi wata himma don ganin ka halarci taron sulhun, amma ba ka halarta ba, sannan a karshen kwanakin kalanda 30 na kayyadadden lokacin sulhu, to makarantar na iya neman jami'in saurarre ya yi watsi da kokenka. Dole ne makaranta ta nuna wata himma don sa ka halarci taron ta bayanai kamar haka: bayanan da aka ajiye na makaranta ta yi kokarin tsarawa tsakaninkun da wuri da lokaci,, kamar bayanan kiran waya da aka yi ko aka yi niyyar yi da sakamakon wadannan kiraye-kirayen da aka yi ko niyyar yi da sakamakon wadanna kiraye-kiraye; kwafi-kwafi na sakon da aka tura maka da duk wata amsa da aka samu; da cikakkun bayanan ziyarar da aka yi zuwa gidanka ko wurin aikinka da sakamakon da ziyarar suka haifar.

Idan, a hannu guda, makaranta ta kasa gudanar da taron sulhu cikin kwanakin kalanda 15 da samun sanarwar game da koken da ka shigar ko kasa halartar taron sulhu, kana iya neman jami'in sauraren bahasi ya kawo karshen kayyadadden lokacin sannan ya bayar da umurnin saka kwanakin kalanda 45 don soma saurare.

Yadda aka saba, wa'adin lokacin sulhu kan kai tsawon kwanakin kalanda 30. Haka kuma, idan kai ko makaranta kuka yarda a rubuce na yafe zaman sulhun, sannan lokacin kwanakin 45 na kalanda da aka saka don sauraren ya soma gobe. Haka kuma, idan kai da makaranta kun soma shirin shiga tsakani ko taron sulhu, amma kafin karshen wa'adin sulhu cikin kwanaki 30 na kalanda, kai da makaranata kun yarda a rubuce cewa babu wata yarjejeniya mai yuwa, sannan lokacin kwanakin 45 na kalanda da aka saka don sauraren ya soma gobe. Daga karshe, idan kai da makaranta kun yarda ku yi amfani da bayanan shirin shiga tsakani, to

Sanarwar Tsare-tsaren Kariya

Hukumar Ilmi ta Texas | Sashen Ilmi na Musamman

Janairu 2025

kowane bangaren biyu na iya yarda a rubuce don a ci gaba da shiga tsakanin a karshen wa'adin kwanaki 30 na kalanda har a cimma yarjejeniya. Haka kuma, idan ko kai ko makaranta kuka yarda a rubuce na yafe zaman sulhun, sannan lokacin kwanakin 45 na kalanda da aka saka don sauraren ya soma gobe.

Idan sassan suka shigar da koken yin gyara a bisa ka'ida, lokacin da aka saka na gudanar da taron sulhu da wa'adin lokacin magance matsalar da ta shafi koken (wa'adin lokacin sulhu) sun dawo baya idan aka shigar da koken neman yin gyara.

Dalilan taron sulhu su ne don ba ka damar tattauna bukatarka da muhimman batutuwa tare da makaranta sannan a ba makaranta damar magance matsalar jayayya wadda ta mamaye bukatar. Idan kun cimma yarjejeniya a yayin taron, to dole kai da makaranta bayyana wannan yarjejeniya a rubuce sannan ku saka hannu. Wannan rubutacciyar yarjejeniya umurnin kotu ne wadda dokar jahar ta ba ta ikon sauraren irin wannan shari'a ko a kotun gunduma ta tarayya sai fa idan daya daga sassan ya kaucewa yarjejeniyar cikin kwanakin aiki uku daga ranar da aka sanya mata hannu.

Idan makaranta ba ta magance matsalar da ta taso ba a cikin koken da ka shigar ba daidai yadda ka so cikin kwanaki 30 na kalanda daga samun koken ka, loakcin saurare na kwanakin kalanda 45 kan somma sannan a iya soma sauraren.

Wa'adin Lokacin Sulhu a Sauraren Gaggawa

Dangane da sauraren gaggawa, dole makaranta ta kira taron sulhu a cikin kawankin kalanda bakwai da samun koken neman sauraren bahasi. Kana da haƙƙin a gudanar maka da sauraren idan makaranta ba ta magance matsalar da aka taso da ita ba a cikin koken da ka shigar daidai yadda kake so cikin kwanaki 15 na kalanda da makaranata ta samu koken. Dole ne a gudanar da sauraren bahasin cikin kwanakin karatu 20 daga ranar da aka shigar da koken. Dole ne jami'in gudanar da sauraren ya bayyana da matakin karshe cikin kwanakin karatu 10 bayan gudanar da sauraen.

Saurare

TEA kan samar da jami'an sauraren bahasi da ba su nuna bangaranci don su gudanar da suararen. Jami'in da ke gudanar da sauraren ba ma'aikacin TEA ba ne ko wata hukuma da ke da dangantaka da sashen ilmi ko lura da yaronka sannan ba shi da kowane ra'ayi na kashin kai ko na aikinsa da zai yi saba ma manufarsa ko manufarta a yayin gudanar da sauraren. Jami'in sauraren bahasi: (1) Dole ya zama mai ilmi ya kuma fahimci tanade-tanaden IDEA, ka'idojin tarayya da na jaha akan abinda ya shafi tsarin IDEA, sannan fassarar manufar IDEA, daga kotunan jaha da tarayya; (2) Dole ne ya na da ilmi da kwarewar gudanar da saurare, ya kuma zartar da hukunci da rubuta shi, wanda yayi daidai ya dace, kyakkyawan hukunci na shari'a.

TEA kan kiyaye jerin sunayen jami'an gudanar da sauraren bahasi da suka kunshi ilmin kowane jami'in gudanar da saurare. Akwai wannan jerin bayanai a shafin yanar gizo na TEA a [Babban Ofishin Babban Mashawarci, Shirin Saurare na Ilmi Na Musamman \(Kafa: bit.ly/2XCdKFW\)](https://bit.ly/2XCdKFW). Kana kuma iya neman jerin abubnuwan a Ofishin TEA na Ayyukan Shari'a, wafanda aka samar da bayanantuntubarsu a karshen wannan kundi.

Kafin Saurare

Akalla kwanaki biyar na aiki kafin sauraren, dole ne kai da makaranta ku bayyanawa juna kowace irin shaida da za a gabatar a wurin sauraren bahasi. Kowane sashe na iya kin yarda da gabatar sa kowane shaidu da ba a sanar akan lokac ba. Haka kuma, akalla kwanaki biyar na aiki kafin saurare, to dole ne kai da makarantaku bayyanawa juna dukkan tantancewar da aka kammala a wannan wata da shawarwarin da aka dogara da su yayin tantancewar da kai ko makaranta ko shirin amfani da su a yayin sauraren. Jami'in sauraren na iya hana kowane bangaren da ya kasa yin daidai abinda aka bukata daga gabatar da tantancewa mai alaka ko shawara a sauraren ba tare da amincewar wani sashe ba.

A yayin Saurare

Kana da hakki ka wakilci kanka a wurin sauraren bahasin. Har ila yau, kowane sashe ga sauraren bahasin (ciki har da saurare mai alaka da tsare-tsaren ladabtarwa) na da hakkin yin:

- Samun rakiyar lauya da/ko mutanen da ke da ilmi ko horo da ya shafi matsalolin yara masu fama da laluri;
- Wakilci kansa ko wani lauya mai lasisin jahar Texas, ko wani mutum wanda ba lauya ba amma mai ilmi na musamman ko horo akan matsalar yara masu fama da laluri sannan wanda ya cika ka'idojin da aka bayyana a [19 TAC §89.1175 \(Kafa: bit.ly/2XFtKq9\)](https://bit.ly/2XFtKq9).
- Gabatar da hujja da fuskanta, jarraba, da bukatar halartar shaidu;
- Haramata gabatar da hujja a wurin sauraren da ba a bayyana ga kowane sashe ba cikin akalla kwanaki biyar na aiki, kafin sauraren;
- Samu a rubutaccen, ko, a ganin damarka, muryar sauraren da aka naɗa kalma-zuwa-kalma; da
- Samun rubutaccen, ko, a ganin damarka, binciken hakika da matakan da aka gudanar ta latironi.

Hakkin Iyaye Na Saurare

Dole a ba ka damar yin:

- Sa yaronka ya halarci sauraren;
- Bude sauraren ga jama'a; da
- Samun bayanin da aka ajiye na saurare, binciken hakika da matakan da aka tanada maka a kyauta.

Bayan Saurare

Jami'in saurare zai samar da mataki. Dole ne matakin jami'in sauraren kan ko yaronka ya samu FAPE ya zama an kafa shi bisa kakkarfar hujja. Idan ka yi korafi game da kuskure a tsare-tsare, to jami'in sauraren zai iya gano kawai idan yaronka bai samu FAPE ba idan da kuskure: an hana yaronka damar samun FAPE; hana yaronka more abubuwan da suka shafi ilmi; ko yin katsalanda cikin damar da kake da ita na shiga lamarin zartar da

abubuwa da suka shafi FAPE ga yaronka. Babu ko guda daga tanade-tanaden da aka ambata a sama da za a iya fassarawa wajen kare jami'in saurare daga ba makaranta umurni ta yi bi saharuddan da aka bayyana a sashen tsare-tsaren kariya na dokokin tarayya da karkashin tsarin IDEA Sashe na B (34 CFR §§500 through 300.536).

TEA za su tabbatar da cewa an cimma matakin saurare na karshe sannan an aikawa sassan ta imel cikin kwanaki 45 na kalanda bayan karewar wa'adin lokacin sulhu na kwanaki 30 na kalanda, ko akwai yuwar kara wa'adin lokacin sulhu. A cikin sauraren gaggawa, TEA za su tabbatar da cewa an cimma matakin karshe cikin kwanaki 10 na karatu daga ranar gudanar da saurare. Jami'in gudanar da sauraren na iya yin wani takamaiman kari a bisa kyakkawan dalilli kan bukatar kowane sashe a sauraren da ba na hanzari ba. Jami'in saurare na iya kin karin lokaci a sauraren gaggawa. Matakin jami'in saurare (ya kunshi matakin saurare mai alaka da tsare-tsaren ladabtarwa) ya zama na karshe sai fa idan sashe mai sauraren (kai ko makarantar) sau daukaka kara zuwa kotun jaha ko tarayya, kamar yadda aka bayyana a kasa.

Dole makaranta ta aiwatar da hukuncin jami'i mai saurare cikin lokacin jami'in ya shata, ko idan ba a shata wani lokaci ba, cikin kwanaki 10 na karatu bayan ranar da aka yanke hukuncin, in ban da cewa kowane kudin aka biya da aka kashe a baya ana iya riƙe su har sai an daidaita. Babu wani da za da ke cikin tsare-tsaren kariya a dokokin tarayya karkashin IDEA Part B (34 C.F.R. §§300.500 ta hanyar 300.536 da za a iya fassarawa don kare ka daga shigar da wani koke na daban akan matsalar da ya ke daban da shirin sauraren bahasi da aka riga aka shigar.

Ganowa da Hukunci zuwa Ga Kwamitin Shawara da Daukacin Al'umma

Bayan goge dukan bayanan gane mutum daga hukuncin jami'in saurare, dole ne TEA su samar da hukunci (da ya kunshi sakamako binƙen da jami'in saurare ya gano da mataƙai) zuwa ga kwamitin shawara. A Texas, ana kiran kwamitin shawara na jaha Kwamitin Shwara Mai

Dorewa. Dole ne TEA ya zartar da hukunci a gaban jama'a.

Daukar Matakin Sahri'a

Kowane sashe (kai ko makaranta) da bai yarda da sakamakon bincike ba da mataƙai ba a shirin gudanar da sauraren ba'asi (ciki har da saurare mai dangantaka da tsare-tsaren ladabtarwa) na da damar daukaka kara akan binciken da mataƙan jami'in ta hanyar daukar matakin shari'a a cikin ladabi kan cewa lamarin sauraren bahasi ne. Ana iya gabatar da matakin a gaban kotun jaha da ke da hurumin sauraren irin wannan sahiri' ko a gaban gunduma kotu ta Amirka ba tare da duba girman jayayyar ba sannan dole ne a gabatar da ita a kwanakin kalanda da ba su zarce 90 ba daga ranar da ka shigar da batun. A cikin bangaren dauka kara, dole ne kotu ta samu bayanan da aka ajiye na sauraren bahasin, saurari karin hujjoji yadda kowane sashe ya bukata, bisa mataƙinta a gaban shaida, ya kuma bayar da saussaucin da ya dace.

Babu wani abu daga IDEA da zai rage karfin ikon, tsare-tsare, da mataƙai da ke akwai a Amika. Kundin Tsarin Mulki, na Dokar Amurkawa Masu Fama da Lalura Ta Musamman na 1990, Taken Sabunta Dokar 1973 (Sashe 504) ko kowadanne dokokin tarayya masu kare haƙƙokin yara masu fama da lalura, sai fa ban da kafin shigar da kara a karkashin dokoki a neman sassauci da ke akwai a karkashin IDEA sannan aka bayyana a sama dole ne ya kasance ya yi daidai kamar yadda aka bukataidan ka shigar da mataƙin a karkashin IDEA Sashe na B. Wannan na nufin cewa kana iya samun sassauci da ke akwai a karkashin wasu dokoki da suka saba da waɗanda ke akwai a karkashin IDEA, amma gabaɗaya, don samun sassauci a karkashin waɗannan dokoki, dole ne da farko ka yi amfani da sassaucin da ke akwai a karkashin tsarin IDEA, (wato, koken da ke kan ka'ida; shirin sulhu, ciki har taron sulhu; tsare-tsaren sauraren bahasi) kafin shigar da kara a gaban kotu.

Kudin Lauya

A kowane mataƙi ko zaman kotu da aka gabatar a karkashin IDEA Sashe na B, kotun, a cikin tunaninta, na

iya bayar da kuɗin lauya na wani adadi a matsayin kuɗi gare ka, idan ka yi zarra (nasara).

A kowane mataki ko zaman kotu da aka gabatar a karkashin IDEA Sashe na B, kotun, a cikin tunaninta, na iya bayar da wani adadin kuɗin lauya ga makaranta ko hukumar ilmi ta jaha da ta yi zarra, da lauyanka zai biya, idan lauyan: (a) shigar da koke ko kara a gaban kotu da kotun ta sama maras dacewa, maras hujja ko maras dalili; **ko** (b) ci gaba da shari'ar bayan kuma sharia' ba ta dace ba, maras hujja, ko maras dalili; **ko**

A kowane mataki ko zaman kotu da aka gabatar a karkashin IDEA Sashe na B, kotun, a cikin tunaninta, na iya bayar da kuɗin da suka dace ga lauya a matsayin kuɗi ga makarantar da ta yi zarra ko hukumar ilmi ta jaha, don kai ko lauyanka ya biya, idan bukatarka na neman sauraren bahasi ko daga baya aka gabatar da shari'ar da ke gaban kotu akan kowane dalili na rashin dacewa, kamar hargitsa, haddasa jinkiri maras dalili, ko karin kuɗi da babu dalili akan hukuncin ko zaman (saurare).

Kotu na bayar wani adadin kuɗin lauya kamar haka:

- Dole kuɗin su zama adadi ne da yayi zarra ga al'ummar da aikin ko sauraren ya taso akan inganci da kyakkyawan aikin da aka gudanar. Babu wata garabasa ko ribanyawa da ake iya amfani da ita wajen zagayawa da kuɗin ba aka bayar.
- Kuɗin ba zai zama an bayar da su ba kuma ba za a bayar da wani adadin kuɗi ba a matsayin biya a cikin kowane hukunci ko zaman kotu a karkashin IDEA Sashe na B don ayyukan da aka yi bayan an ba ka tayi a rubuce na sassantawa idan:
  - An samar da tayin cikin lokacin da aka bayyana Doka ta 68 ta Dokokin Tarayya na Tsare-tsaren Jama'a ko, a cikin shari'ar neman saurare, a kowane lokaci fiye da kwanakin kalanda 10 kafin zaman ya soma;
  - Ba karbi tayin ba cikin kwana 10 na kalanda; sannan

- Jami'in saure na kotu ko na gwamnati ya gano cewa sassaucin aka samu daga karshe ba yi maka ba sosai fiye da tayin sassantawa.

Duk da waɗannan takurawa, bayar da kuɗin lauya da wasu kuɗi masu dangantaka da aka yi maka idan ka yi zarra sannan ka bayar da gamsasshiyar hujjar watsi da tayin sassantawa.

Kuɗin ba zai zama an bayar da su ba dangane da kowane taron kwamitin ARD sai fa idan an yi taron sakamakon zaman gudanarwa ko hukuncin ktu. Taron sulhu, kamar yadda aka bayyana a sama, ba a la'akari da shi a matsayin taron da aka kira sakamakon sauraren ko hukuncin kotu a dalin waɗannan tanadae-tanaden kuɗin lauya.

Kotu kan rage, yadda ya dace, adadin kuɗin lauya da aka bayar a karkashin IDEA Sashe na B idan har kotu ta samu cewa:

- Kai ko lauya, a lokacin maganar hukunci ko zaman kotu, jinkiri maras dalili akan sulhu na karshe;
- Adadin kuɗin lauya da a wani batu aka bayar da umurni a bayar ba bisa dalili ba ya zarce kuɗin sa'a-sa'a da ya dace da al'umma don ayyuka irin ɗaya na lauyoyi masu kwarewa iri ɗaya, da ɗaukaka da gogewa;
- Lokacin da aka shafe da ayyukan kotu da aka gudanar sun zarce la'akari da yanayin hukunci da zaman; ko
- Lauyan da ke wakiltarka bai samarwa makaranta da bayanan da suka dace ba a yayin shigar da koken kamar yadda aka bayyana a sama a sasen tsare-tsaren kariya.

Haka kuma, kotun na iya rage yawan kuɗin idan har ta gano cewa makaranta ko jaha sun yi jinkiri maras dalili akan sulhun karshe na hukunci ko zaman ko aka samu rikici a karkashin tanadin tsare-tsaren kariya na IDEA Sashe na B.

Hukuncin jaha mai alaka da shirin shiga tsakani na
sauraren bahasi kan ilmi na musamman kan soma a
[19 TAC §89.1151 \(Kafa: \[bit.ly/3nQcmtG\]\(https://bit.ly/3nQcmtG\)\).](https://www.texasattorneygeneral.gov/19-TAC-%2489.1151)

An bar wannan shafin da gangan.

Bayanan Tuntuƙa

Idan kana da wasu tambayoyi game da bayanan da ke cikin wannan kundi ko neman wani ya yi maka bayani, sai ka tuntuƙi:

Bayanan Tuntuƙa Na Cikin Gida

Makaranta:	Cibiyar Ayyukan Ilmi:	Wasu Manufofi:
Suna:	Suna:	Suna:
Lambar Waya:	Lambar Waya:	Lambar Waya:
Imel:	Imel:	Imel:

Idan kana buƙatar bayani game da lamurran ilmi na musamman, kana iya kiran Cibiyar Bayanan Ilmi Na Musamman a 1-855-SPEDTEX (1-855-773-3839). Idan ka kira wannan lamba ka bar sako, wani zai kira ka ranakun aiki. Mutanen da suke kurame ne ko masu lalura ji na iya kiran lambar SPEDTEX ta amfani da Relay Texas 7-1-1.

Idan kana da tambayoyi game da jiran koken da aka shigar akan ilmi na musamman, sai a kira 512-463-9414. Idan kana da tambayoyi game da jiran shiga tsakanin ko shirin sauraren ba'asi, tuntuƙi mai shiga tsakani da aka saka ko jami'in sauraren bahasi a lokaci dƙaya.

Bayanan tuntuƙar Sashen Sulhunta Jayayya

A yayin neman Shiga Tsakani, aika buƙatar zuwa ga: Gudunar Da Tsarin IEP Na Jaha Hukumar Ilmi ta Texas 1701 N. Congress Avenue Austin, TX 78701-1494 ko Fax: 512-463-9560 ko specialeducation@tea.texas.gov	A yayin shigar da Koken Sauraren Bahasi, aika da koken zuwa ga: Koke akan Ilmi na Musammans Sashe Hukumar Ilmi ta Texas 1701 N. Congress Avenue Austin, TX 78701-1494 ko Fax: 512-463-9560 ko specialeducation@tea.texas.gov	A yayin neman Shiga Tsakani, aika buƙatar zuwa ga: Jami'in Gudunarwa Mai Siga Tsakani Hukumar Ilmi ta Texas 1701 N. Congress Avenue Austin, TX 78701-1494 ko Fax: 512-463-6027 ko SE-Legal@tea.texas.gov	A yayin shigar da Koken Sauraren Bahasi, aika da koken zuwa ga: Shirin Sauraren Bahasi Na Ilmi Na Musamman Hukumar Ilmi ta Texas 1701 N. Congress Avenue Austin, TX 78701-1494 ko Fax: 512-463-6027 ko SE-Legal@tea.texas.gov
--	---	---	--

Sai a ziyarci sahfin yanar gizo na Sashen Ilmi na Musamman na TEA

<https://tea.texas.gov/TexasSped>